

**Εκφωνηθέντες λόγοι μου
ως Προέδρου
του Τμήματος Μουσικών Σπουδών
της Φιλοσοφικής Σχολής
του Εθνικού και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών**

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΠΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ Τ.Κ. 157 84
Email: hspyridis@music.uoa.gr
☎ 01 - 72.77.832 FAX: 01 - 72.48.979

**Λόγος εκφωνηθείς ἅμα τῇ εκλογῇ μου ως Προέδρου
του Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν
της Φιλοσοφικῆς Σχολῆς
του Εθνικῆς και Καποδιστριακῆς Πανεπιστημίου Αθηνῶν**

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι των φοιτητῶν,

δεχόμενος την ετυμηγορίαν σας για την εκλογήν μου ως
Προέδρου του Τμήματός μας, σας ευχαριστῶ θερμῶς.

Εκτιμῶ βαθύτατα την προτίμησή σας, την ενθάρρυνση που μου δίδετε, αλλά και τα μικρά ἢ με-
γάλα προβλήματα του Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν, τα οποία πρέπει να εὑρουν τη λύση τους.

Σας υπόσχομαι ὅτι ως Πρόεδρος θα εργασθῶ, ὅσον το δυνατόν, για την Επιστημονική και Καλ-
λιτεχνική πρόοδον τούτου.

Θα εἶμαι δε σύννους προς την κατεύθυνση αὐτή και σύμπλευρος με τη σκέψη του συνόλου της
Επιστημονικῆς, Διοικητικῆς και Φοιτητικῆς κοινότητος του Τμήματός μας.

Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης
Καθηγητῆς Μουσικῆς Ακουστικῆς, Πληροφορικῆς

**Υποδοχή των πρωτοετών φοιτητών
του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών
του ακαδημαϊκού έτους 2000-2001.**

Αγαπητοί πρωτοετείς φοιτητές, υγιά βιολογικά κύτταρα του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Εγώ και οι υπόλοιποι καθηγητές σας σας καλωσορίζουμε στο πρώτο επιστημονικό και πνευματικό Τέμενος της συγχρόνου Ελλάδος. Και σας περιποιούμεθα ιδιαίτερας τιμής, διότι είσθε η αυριανή συνέχεια και στο Τμήμα των Μουσικών Σπουδών και την Τέχνη, που θ' ασκήσετε και την κοινωνία, που θα εισέλθετε, ταγοί πλέον προσωπικής προοπτικής, αλλά και προόδου του τόπου.

Δεν ξέρω ποια όνειρα έχει εξυφάνει ο καθένας από σας για το μέλλον του, είμαι, όμως, βέβαιος ότι έχετε θεμελιώσει μέσα σας την αρχή ότι θα σπουδάσετε, θα επιδείξετε τις όποιες δεξιότητές σας, και όχι μόνον. Θα θεμελιώσετε ασφαλέστερα μέσα σας την ιδέα του υπευθύνου Έλληνας πολίτου, του διακόνου της ελληνικής κοινωνίας του μέλλοντος, θα έχετε αντιληφθεί ότι η κοινωνία μας έχει ανάγκη όχι από πτυχία μόνον, αλλά επιστημόνων και καλλιτεχνών με πτυχία, τους οποίους συντροφεύει η αρετή.

Οι καθηγητές σας κι εγώ μαζί, οι οποίοι σας δεξιωνόμαστε σήμερα, ελπίζουμε σε όλα αυτά κι ευελπιστούμε ότι στο πρόσωπό σας η ελληνική κοινωνία θα εύρει τους καλύτερους εκφραστές της.

Θα σας συστήσω τους καθηγητές σας κοντά στους οποίους θα σπουδάσετε, επί τω λόγω ότι ως Ακαδημαϊκοί διδάσκαλοι ευρίσκονται απέναντί σας στην υπηρεσία του χρέους.

Καθηγητής Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης
Πρόεδρος Τμήματος Μουσικών Σπουδών

**Υποδοχή των πρωτοετών φοιτητών
του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών
του ακαδημαϊκού έτους 2001-2002.**

Αγαπητοί Νέοι και Νέες, ευέλπιδες νέοι του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, του ακαδημαϊκού έτους 2001-2002: οι μετά ελπίδων και το αίσιον και ευχάριστον υποσχόμενοι εις τη μουσική επιστήμη και τέχνη, σε ανώτατο επίπεδο μαθήσεως και παιδείας.

Επί τη ενάρξει του ακαδημαϊκού έτους είθισται το διδακτικό προσωπικό του Τμήματός μας να υποδέχεται εν σώματι τους νέους φοιτητές, για μια πρώτη γνωριμία αυτού μετ' αυτών και προκειμένου να ενημερώσει και εμψυχώσει αυτούς, στο στάδιο σπουδών στο οποίο για πρώτη φορά εισέρχονται. Καλωσορίσατε, λοιπόν, σε τούτον των Μουσών τὸν Ναό, ο οποίος δεν είναι άλλο τι ή χελιδόνων τῆς Ἀνοίξεως μουσεῖον.

Καλωσορίσατε: δεν αστοχήσατε στην επιλογή των σπουδών σας. Κατά τον Πλάτωνα, η Μουσική μετά της Γυμναστικής συναπετέλη την καθόλου Παιδεία. Και η μεν Μουσική αναφερομένη στην ψυχή, περιελάμβανε και τη στοιχειώδη (μετά και της κυρίως μουσικής) και την ανωτέραν παιδευσιν. Για την ακρίβειαν ο Πλάτων θεωρεί, ότι Παιδεία μὲν ἐστὶ τὸ ἔλκειν καὶ ἄγειν τοὺς παῖδας πρὸς τοῦτο, ὃ λόγος ὀρθὸς εἴρηται ὑπὸ τοῦ νόμου ἔστι δὲ που (παιδεία) ἢ μὲν ἐπὶ σώματι Γυμναστική ἢ δὲ ἐπὶ ψυχῆς Μουσική, νῦν δὲ τῆς ἡδονῆς χάριν οἱ πλεῖστοι μετέχουσι τῆς Μουσικῆς, οἱ δὲ ἐξ ἀρχῆς ἔταξαν ἐν παιδείᾳ» ἴτοι, τώρα δε χάριν ευχαριστήσεως οι πλείστοι ασκούν την Μουσικὴν εκείνοι δε εξ αρχῆς κατέταξαν αὐτήν στην Παιδεία (αγωγή).

Από της εποχῆς του Πλάτωνος και του Αριστοτέλους ἔχουν παρέλθει 25 αἰῶνες. Πλην ὅμως, ως παιδευσις η Μουσική καλύπτουσα το ευρύχωρο του αρχαίου Ελληνισμού, εἶχε πρότερον των μεγάλων αυτών φιλοσόφων παιδαγωγῶν κωδικοποιηθεὶ με εναρχή την Ομηρικὴν εποχή. Από τότε ἤδη η Μουσική εκαλλιεργήθη ἐπὶ σκοπῶ τῆς μάθησης και ως μουσική του ιερατείου – μεγάλη μουσική κατὰ Στράβωνα- και ως δημῶδες ἄσμα, η τέχνη και η φωνή του οποίου διεφυλάχθη μέχρις ἡμῶν μέσω του νεοελληνικού δημῶδους ἄσματος και ως Βυζαντινὴ εκκλησιαστικὴ μουσική παρακαταθήκη υποκειμένη στην Ἰδέα του Υψηλοῦ ἀλλά και νεοελληνικὴ κοσμικὴ μουσική.

Εντεύθεν προκύπτει η ἀνάγκη γνωριμίας και συσχετισμοῦ της ελληνικῆς μουσικῆς με τη μουσική των ανατολικῶν λαῶν (την Περσική, Ἰνδική, Αραβική κ.α.) και δη –ενεργότερα ἀπὸ ἄλλοτε σήμερα – με τη μουσική της Δύσεως, την λεγομένη κλασσικὴ ευρωπαϊκὴ μουσική του πενταγράμμου, μετὰ της οποίας ὄχι μόνον υπάρχουν αρχαϊκά (εννοῶ πρώιμα) στοιχεῖα συγκράσεως, ἀλλά και μεταγραφές δι' αὐτῆς γίνονται στα νεοελληνικά ἄσματα.

Το Τμήμα Μουσικῶν Σπουδῶν του Πανεπιστημίου Αθηνῶν σας καθιστὰ ἐνήμερος – τούτο εἶναι και ἰδικόν σας ζητούμενον-, ὅτι στα μουσικά, διδακτικά και ἄλλα προγράμματα του

Πανεπιστημίου μας υπάρχει εύροια, ανεμπόδιστος ροή σε όλο το φάσμα της μουσικής, μη εξαιρουμένης και της μουσικής της Ανατολής, ως ολότητας, όπως γράφει κάπου επιφανής μουσικός διδάσκαλος: επειδή κατ' αυτόν για τους Έλληνες ιδιαίτερος η αχανής αυτή χώρα εξακολουθεί να είναι ο λυγρός τόνος της σκέψεως το βαθύπεδο των μουσικών ακουσμάτων.

Όχι δε μόνον εύροια κατά μουσικούς κλάδους, συστήματα και προγράμματα έχει εξασφαλίσει το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών' είναι και αρτίως εξοπλισμένο και σε μέσα οργανικής μουσικής και τεχνικής παραγωγής των ήχων και της Πληροφορικής, πλην αλλ' όμως και στατιστικής ενημερώσεως, με άλλα λόγια συγχρόνων μέσων ακουστικής θεωρίας και πράξεως.

Νέοι και Νέες, με τα μέσα, τα οποία έχει εξασφαλίσει για τις σπουδές σας το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, πιστεύουμε ότι θα γίνετε καλοί κ' αγαθοί, κατά Σωκράτη, δηλαδή τελείως πεπαιδευμένοι, τελείως επιστάμενοι του έργου σας. Αυτής της πληρώσεως και ροπής μουσικούς επιστήμονες και καλλιτέχνες έχει ανάγκη σήμερα η κοινωνία, όχι μόνον προκειμένου να ανταποκριθεί στα υψηλού βαθμού επίπεδα μορφώσεως, που απαιτεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και για να προσεγγίσει τη μουσική- φιλοσοφική εντελέχεια των αρχαίων Ελλήνων, την από της αδρανούς σφαίρας κατάσταση, και «τοῦ δυνάμει» ἔστω, στην πληρότητα, την πραγματική αυτής μορφή.

Νέοι και Νέες, «ὁ γὰρ καιρὸς πρὸς ἀνθρώπων βραχὺ ἔχει» ἀδει ο Πίνδαρος στον 4^ο Πυθιόνικο¹, λόγια θείας μολπής που σημαίνουν «η ευνοϊκή στιγμή παρέχεται στους ανθρώπους εν βραχεί μέτρῳ» (για το λόγο αυτό πρέπει να ωφελεῖται κανείς ταχέως). Εύχομαι σε όλους να κυνηγάται την τύχη, να εἰσθε αδιαλείπτως υπό την πρόνοια Του Θεού, να έχετε τα αγαθά που ο καθεὶς επιθυμεί.

Με βραχύτητα λόγου ἔδωσα το στίγμα σπουδών του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο καλούνται να διευρύνουν και πλουτίσουν οι διδάσκοντες καθηγητές, που εθὺς αμέσως ἔχω την τιμὴν να παρουσιάσω ενώπιόν σας.

Ευτυχεῖς θεωρῶ τους γονεῖς και τους φίλους σας που παρίστανται συντρέχοντες στη μοναδική αυτή γνωριμία.

Ευχαριστώ

Καθηγητής Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης
Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών
του Πανεπιστημίου Αθηνών

¹ 286

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΠΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ Τ.Κ. 157 84
Email: hspyridis@music.uoa.gr
☎ 01 - 72.77.832 FAX: 01 - 72.48.979

Λόγος
ἐπὶ τῇ ὀρκωμοσίᾳ τῶν ἀποφοίτων τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2000-01.

Α΄. ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Κύριε Πρύταني,

Κύριε Ἀντιπρύτανη,

Κύριε Κοσμητορ,

Θεωρῶ καθῆκον ὑψηλόν, ἀλλὰ καὶ ἀσμένως καὶ διαφερόντως ἠδεῖαν χαρὰν, ἄγων εἰς Ὑμᾶς σήμερα γὰρ τῇ νεομισμένη ὀρκωμοσίᾳ, τοὺς ἀποφοίτους τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2000-01. Ὡς Πρόεδρος τοῦ Τμήματος ἐγγυῶμαι τὸ ἀξιόπιστον τῶν πενταετοῦς διαρκείας σπουδῶν των, ὅπως καὶ τὸ ἀξίτιμον τοῦ οἰκείου Τμήματος, καὶ τὸ συνᾶδον στοὺς φοιτητὰς αὐτοῦ ἦθος, τὸ ἀρμόζον στὶς ὑψηλῆς στάθμης σπουδῆς των.

Β΄. ΚΥΡΙΟΝ ΘΕΜΑ – ΑΠΟΣΤΡΟΦΗ

Ἄγωμεν λοιπόν, ὦ Μουσικολόγοι, εἰς τὸ στάδιον, ὅπου ἡ ὀφειλομένη ὑμῶν ἀντάμειψις. Προσέρχεσθε σήμερα ἐνώπιον τῶν Πρυτανικῶν Ἀρχῶν, ἵνα ὠρκισθῆτε, ὅτι ἔχετε περατώσει τὶς σπουδῆς σας, ἀκολουθήσαντες κατὰ γράμμα τὸν Κανονισμόν τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν, ὅτι εὕρισκεσθε ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν Νόμων τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, ἐνῶ σκέπτεσθε ἵνα εἰσέλθετε στὴν πεπατημένη, τὸν στίβον τῆς ζωῆς, ἐν πλήρει καὶ ἀκριβεῖ γνώσει τοῦ συστήματος τῶν σπουδῶν σας, ἀκολουθοῦντες τὴν ρῆσιν τοῦ Πλάτωνος²

² Μενέξ. 246^c. Βλ. Καὶ Ἄριστ., Ἠθικὰ Νικομάχεια 3 (112αβ, Bekker).

‘πᾶσα τε ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς πανουργία, οὐ σοφία φαίνεται’.

Ἀρετὴ εἶναι ἡ ὑπεροχή, ἡ τελειότητα, ἡ ικανότητα παντὸς εἶδους καὶ ἰδία ἡ ικανότητα περὶ τὴν ἐκτέλεση τοῦ εἰς ἕκαστον ἀνατεθειμένου ἔργου. Ἐν ἠθικῇ ἐννοίᾳ εἶναι τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς, ἡ ἔφεση καὶ ικανότητα 'να πράττει κανεὶς τὸ ἀγαθὸν καὶ νὰ ἀποφεύγῃ τὸ κακόν, ἐν παντὶ καὶ πάντοτε, σύμφωνα πρὸς τὶς ἐπιταγὰς τοῦ ἠθικοῦ Νόμου. Ἀρετὴ εἶναι καὶ ἡ πρὸς τὴν Οἰκογένεια, ὡς γενέτειρα τοῦ κοινωνικοῦ βίου, καὶ τὴν Πατρίδα ἀγάπη καὶ προσήλωση, ἡ ὁποία εἴθισται 'νὰ λέγεται πατριωτισμός. Γι' αὐτὴ τὴν ἀρετὴ-ἀγωγή ἰσχύουν ὅσα ὁ Σωκράτης λέγει πρὸς τὸν Κρίτωνά³ ‘οὐδεμία πόλις ἴσταται ὀρθία, στήν ὁποία οἱ νόμοι δὲν ἰσχύουν καὶ οἱ δίκαι ἀκυροῦνται ἀθαιρέτα’, ἰσχυροποιεῖ δὲ ἡ γνώμη αὐτῆ αὐτοῦ τούτου τοῦ Σωκράτους τὴν ῥῆσιν⁴ ὅτι ‘μητρός τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτερόν ἐστιν ἡ πατρὶς καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον καὶ ἐν μείζονι μοῖρα καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ’ ἀνθρώποις τοῖς νοῦν ἔχουσι’. Ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς μᾶλλον ὀρμᾶται καὶ ὁ ἱστορικὸς τῶν ἐσχάτων χρόνων τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς, ὁ ὁποῖος, στὸ Περὶ συνθέσεως ὀνομάτων ἔργον του, λέγει⁵: ‘ἡ ἀρχὴ τῆς φιλοτιμίας περὶ τὴν Πατρίδα εἶναι μεγίστη καὶ ἑλληνικωτάτη’.

Τὶ εἶδους εἶναι ὁ ὄρκος, τὸν ὁποῖο καλεῖσθε 'νὰ δώσετε μετ' ὀλίγον; Ἡ λέξις παράγεται ἐκ τοῦ ῥήματος ἔργω καὶ εἶναι ἰσοδύναμη τοῦ ἔρκος (=φράγμα, ἐμπόδιον), σημαίνει δὲ ἐπίκληση ἀνωτάτη, ὡς μαρτυρία τῶν λεγομένων, καὶ τοῦτο διότι, τυχὸν ἀθέτησιν αὐτῶν, θεωρεῖται ἀσέβεια καὶ ἐπιπορκία, ἐπισύρουσα τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου. Οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι ὠρκίζοντο στὶς θεότητες τὸν Δία καὶ τὴ Θέμιδα. Ἡ Θέμις ἐθεωρεῖτο προσωποποίηση τῆς Δικαιοσύνης. Ὁ Πυθαγόρας ἔδιδεν ὄρκο στήν τετρακτύ, στή σπουδὴ τῆς ὁποίας ἔχετε ἐνσκύψει κατὰ τὸ διάστημα τῶν σπουδῶν σας. Αἶρω τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν, ὤμνουν στὸν ἀριθμὸν τέσσαρα. Οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες, εἴτε ἐκ πίστεως, εἴτε ἐκ καθήκοντος, ὀρκίζομεθα στὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ στὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου Τριάδος, δηλαδὴ στήν ἐπικρατοῦσα θρησκεία, μὲ τὴν δογματικὴν θεώρησιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Σᾶς ὑπέμνησα τὰ περὶ δικαιωμάτων καὶ υποχρεώσεων, ὡς ἐπιστημόνων, στηριζόμενος, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, στὰ σοφὰ λόγια τοῦ Σωκράτους πρὸς τὸν Κρίτωνά⁶, δὲν νομίζω, ὅμως, ὅτι ὑπερέβην τὰ ἐσκαμμένα, τὰ ἐπιτρεπόμενα ὄρια, δηλαδὴ, μὲ ὅσα σᾶς εἶπα, δὲν ἤθελα νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω τὰ περὶ πειθαρχίας ἄρθρα τοῦ Στρατιωτικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Πανεπιστημιακῆς Φάλαγγος τοῦ πρώτου Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν⁷. Ἔχετε, νομίζω, σαφῆ γνώση, ὅτι ἡ Πατρίδα μας -ὅπως καὶ ὀλόκληρος ὁ πεπολιτισμένος κόσμος-διέρχεται σήμερα μία κρίσιμη περίοδο. Γιὰ αὐτὸ προπαντὸς τὸν λόγον πρέπει νὰ ἔχετε ἐγρήγορησιν τοῦ νοῦ καὶ τὰ ὦτα ἀνοικτὰ πρὸς τὸ ἀκούειν καὶ πράττειν ἀναλόγως.

Γ'. ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ

Προσερχόμενοι γιὰ τὸν νενομισμένον ὄρκο ἐνώπιον τῶν Πρυτανικῶν Ἀρχῶν τοῦ Πανεπιστημίου μας, θὰ χαράξω, κατὰ τρόπον ἐπιγραμματικόν, τὸ ἐπιμύθιον τῆς συγκινητικῆς συνάντησιν αὐτῆς.

³ 50B

⁴ ἔ-α' 51 A/B

⁵ 1,7, ed. Jacoby τόμ. VI, 254 (1^{ος} π.Χ. αἰ.)

⁶ ἔ.ἀ.

⁷ Ἐν Ἀθήναις 1876

Εἴσθε προνομιούχοι μουσικοὶ τοῦ μέλλοντος. Τὸ Ἐθνικὸν καὶ Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν ἔχει ἀνοίξει διάπλατα τὸν δρόμον σας γιὰ τὴν ζωὴ, τὴν ἐπιστημονικὴ σας καταξίωση. Ὅποια καὶ ἂν εἶναι ἡ κατεύθυνση, τὴν ὁποία θὰ λάβετε γιὰ τὴν σταδιοδρομίαν σας, ἐφεξῆς, εἴτε αὐτὴ ἀφορᾷ στὴν ἐκπαίδευση, εἴτε στὴν ἄσκηση τῆς μουσικῆς τέχνης στὸν ἰδιωτικὸν τομέα, εἴτε στὴν προαγωγὴ τῶν σπουδῶν σας ἔτι περαιτέρω, ὀπλισθῆτε μὲ τὰ ἑλληνοπρεπῆ ἐφόδια ἃ ποὺ διέγραψα, ἐξαντλήσατε τὸν ἑαυτὸν σας στὴν ἐκτέλεση τοῦ καθήκοντος καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πλησίον. Καὶ, μὴ ξεχνᾶτε τοὺς γεννήτορες, οἱ ὁποῖοι σᾶς ἔφεραν στὴ ζωὴ, σᾶς ἀνέθρεψαν, σᾶς ἐμεγάλωσαν καὶ σᾶς παρώτρυναν στὸ δρόμον τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ⁸.

Μακαρίζω τοὺς γονεῖς σας καὶ συχαίρω τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, ποὺ παρίστανται στὴν ὀρκωμοσίαν σας ἐνώπιον τῶν Πρυτανικῶν Ἀρχῶν.

Εἰσερχόμενοι τώρα ἐς τὸν στίβον τῆς ζωῆς, ὡς Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν, ἐκπροσωπῶν τὸ σύνολον τῶν διδασκόντων ἐν αὐτῷ, εὐχομαι ὀλοψύχως ὁ δρόμος σας νὰ εἶναι ἀπρόσκοπος.

Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης

Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Πρόεδρος Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν

⁸ μὲ αὐτὴ τὴν φράση μόνον οἱ δόκιμοι συγγραφεῖς τῆς Ἀρχαιότητος ἐννόουν τὸ ἠθικὸν κάλος, τὴν ἀρετή

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΠΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ Τ.Κ. 157 84
Email: hspyridis@music.uoa.gr
☎ 01 - 72.77.832 FAX: 01 - 72.48.979

Λόγος

ἐπὶ τῇ ὀρκωμοσίᾳ τῶν ἀποφοίτων τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2001-02.

Κύριε Πρύτανη,

Κύριε Ἀντιπρύτανη,

Κύριε Κοσμητορ,

Θεωρῶ καθῆκον ὑψηλὸν ἀλλὰ καὶ ἀσμένως καὶ διαφερόντως ἠδεῖαν χαρὰν, ἄγων εἰς Ὑμᾶς σήμερα πρὸς ὀρκωμοσίαν τοὺς ἄρτι ἀποφοιτήσαντες τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ὡς Πρόεδρος τούτου ἐγγυῶμαι τὸ ἀξιοπίστον τῶν πενταετοῦς διαρκείας σπουδῶν των, ὅπως καὶ τὸ ἀξιώτιμον τῆς Οἰκείας Σχολῆς, τὸ συναῖδον αὐτοῖς ἦθος, τὸ ἀρμόζον 'ς τῆς ὑψηλῆς στάθμης σπουδαῖς των.

"Ἄγωμεν λοιπόν, ὦ Μουσικολόγοι, εἰς τὸ στάδιον", ὅπου ἡ ὀφειλομένη ἀντάμειψις. Προσέρχεσθε ἐνώπιον τῶν Πρυτανικῶν Ἀρχῶν 'να ὠρκισθῆτε, ὅτι ἐπερατώσατε τῆς σπουδαῖς σας ἀκολουθήσαντες κατὰ γράμμα τὸν Κανονισμὸν τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν, ὅτι εὐρίσκεσθε ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν Νόμων τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς Πολιτείας, σκέπτεσθε δὲ ἤδη 'να εἰσέλθετε 'ς τὴν πεπατημένην, τὸν στίβον τῆς ζωῆς, ἐν πλήρει καὶ ἀκριβῆ γνώσει τοῦ συστήματος τῶν γνώσεων τῶν ἀναφερομένων 'ς τὸν κύκλο τῶν σπουδῶν σας, ἀκολουθοῦντες τὴν ρῆσιν τοῦ Θεόγνιδος, 'ς τοῦ Ἀριστοτέλους τὰ Ἠθικὰ Νικομάχεια 3(1129b), ἐν δὲ δικαιοσύνη συλλήβδην πᾶσ' ἀρετῇ ἐστίν, λόγια σοφὰ 'που σημαίνουν: νὰ εἴσθε δὲ δίκαιοι, ἐπειδὴ " 'ς τὴν δικαιοσύνη συμπεριλαμβάνεται κάθε ἄλλη ἀρετὴ". Ἀλλὰ αὐτὰ ἔχουν βεβαιωθῆ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν μεγάλων φιλοσόφων, τοῦ Πλάτωνος (Μενέξ. 246e), ὁ ὁποῖος ἐπὶ λέξει λέγει, "πᾶσα τε ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς πανουργία, οὐ σοφία φαίνεται".

Ἀγαπητοὶ Μουσικολόγοι,

Ἄρετὴ καλεῖται ἡ ὑπεροχὴ, ἡ τελειότης, ἡ ἰκανότης παντὸς εἶδους καὶ ἰδίᾳ ἡ ἰκανότης περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ εἰς ἕκαστον ἀνατεθειμένου ἔργου. Ἐν ἠθικῇ ἐννοίᾳ εἶναι τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς, ἡ ἔφεσις καὶ ἰκανότης 'να πράττη κανεῖς τὸ ἀγαθὸν καὶ νὰ ἀποφεύγῃ τὸ

κακόν, ἐν παντί καὶ πάντοτε, σύμφωνα μὲ τῆς ἐπιταγαῖς τοῦ ἠθικοῦ νόμου. Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη (Περὶ Ρητορ.Α) εἶναι δύναμις ... ποριστικὴ ἀγαθῶν καὶ φυλακτικὴ. Ἀρετὴ εἶναι προσέτι καὶ ἡ πρὸς τὴν Οἰκογένεια, ὡς γενέτειρα τοῦ κοινωνικοῦ βίου, καὶ τὴν Πατρίδα ἀγάπη καὶ προσήλωσις.

Εἴσθε προνομιούχοι μουσικοὶ τοῦ μέλλοντος. Τὸ Ἐθνικὸ καὶ Καποδιστριακὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν ἠνοιξε διάπλατα τὸν δρόμον σας γιὰ τὴν ζωὴ. Ὅποια καὶ ἂν εἶναι ἡ κατεύθυνσις, τὴν ὅποια θὰ λάβετε ἐφεξῆς γιὰ τὴν σταδιοδρομίαν σας, εἴτε τῆς ἐκπαιδεύσεως, εἴτε τῆς ἀσκήσεως τῆς μουσικῆς τέχνης, εἴτε τῆς προαγωγῆς τῶν σπουδῶν σας ἔτι περαιτέρω, ὀπλισθῆτε μὲ τὰ ἐλληνοπρεπῆ ἐφόδια αὐτὰ, ἐξαντλήσατε τὸν ἑαυτὸν σας 'ς τὴν ἐκτέλεση τοῦ καθήκοντος καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πλησίον, "ἔχοντες κατὰ νοῦν πάντοτε τὴν ἐγκράτεια ὡς μεσότητα" (1151d), μὴ ξεχνᾶτε δὲ τοὺς γεννήτορες οἱ ὅποιοι σᾶς ἀνέθρεψαν, σᾶς ἐμεγάλωσαν καὶ σᾶς παρώτρυναν 'ς τὸν δρόμον τοῦ καλοῦ.

Ὡς πρὸς τὴν τέχνη 'που ἀκολουθήσατε -καὶ ὅποια ἀσφαλῶς ἄλλη τέχνη- ἂν ἤθελα 'να χρησιμοποιήσω τὸ συλλογισμὸ τοῦ Ἀγάθωνος, 'ς τὰ Ἠθικὰ Νικομάχεια (Ζ,4), θὰ σᾶς ἔλεγα: "Ἡ τέχνη ἀγαπᾷ τὴν τύχην καὶ ἡ τύχη τὴν τέχνην".

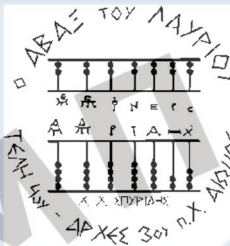
Ὡ Μουσικολόγοι, λόγια ἄλλα δὲν ἔχω νὰ σᾶς εἶπω ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὰ: μακαρίζω τοὺς ἀγαθοὺς γονεῖς σας καὶ συγχαίρω τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, οἱ ὅποιοι παρακολουθοῦν τὴν πρόοδόν σας ἀπὸ κοντὰ, 'που παρίστανται αὐτὴν τὴν ὥραν 'ς τὴν ὀρκοδοσίαν σας ἐνώπιον τῶν Πρυτανικῶν Ἀρχῶν. Ὅτι μὲν ἐστε πατέρων ἀγαθῶν, αὐτὸ μὲνύει τὸ νῦν παρόν (Πλάτ. Μενέξ. 246d).

Εἰσερχόμενοι τώρα 'ς τὸν στίβον τῆς ζωῆς, ὡς Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν, ἐκπροσωπῶν τὸ σύνολον τῶν διδασκόντων ἐν αὐτῷ, εὐχομαι ὀλοψύχως ὁ δρόμος σας νὰ εἶναι ἀπρόσκοπος.

Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης

Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Πρόεδρος Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
 ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
 ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΠΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ Τ.Κ. 157 84
 ☎ 01 - 72.77.832 FAX: 01 - 72.48.979

Λόγος
ἐπὶ τῇ ὀρκωμοσίᾳ τῶν ἀποφοίτων τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κατὰ μῆνα Ιούλιον τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2001-02.

Κύριε Πρύτασι,
 Κύριε Ἀντιπρύτασι,
 Κύριε Κοσμητορ,

Θεωρῶ καθῆκον ὑψηλὸν ἀλλὰ καὶ ἀσμένως καὶ διαφερόντως ἡδεῖαν χαρὰν, ἄγων εἰς Ὑμᾶς σήμερα πρὸς ὀρκοδοσίαν τοὺς ἄρτι ἀποφοιτήσαντες τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ὡς Πρόεδρος τούτου ἐγγυῶμαι τὸ ἀξιοπίστον τῶν πενταετοῦς διαρκείας σπουδῶν των, ὅπως καὶ τὸ ἀξιοτίμον τῆς Οἰκείας Σχολῆς, τὸ συνᾶδον αὐτοῖς ἦθος, τὸ ἀρμόζον 'ς τῆς ὑψηλῆς στάθμης σπουδαῖς των.

"Ἄγωμεν λοιπόν, ὦ Μουσικολόγοι, εἰς τὸ στάδιον", ὅπου ἡ ὀφειλομένη ἀντάμειψις. Προσέρχεσθε ἐνώπιον τῶν Πρυτανικῶν Ἀρχῶν 'να ὠρκισθῆτε, ὅτι ἐπερατώσατε τῆς σπουδαῖς σας ἀκολουθήσαντες κατὰ γράμμα τὸν Κανονισμὸν τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν, ὅτι εὐρίσκεσθε ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν Νόμων τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς Πολιτείας, σκέπτεσθε δὲ ἤδη 'να εἰσέλθετε 'ς τὴν *πεπατημένη*, τὸν στίβον τῆς ζωῆς, ἐν πλήρει καὶ ἀκριβῆ γνώσει τοῦ συστήματος τῶν γνώσεων τῶν ἀναφερομένων 'ς τὸν κύκλο τῶν σπουδῶν σας, ἀκολουθοῦντες τὴ ρῆση τοῦ Θεόγνιδος, 'ς τοῦ Ἀριστοτέλους τὰ Ἠθικὰ Νικομάχεια 3(1129b), "*ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετῇ ἐστίν*", λόγια σοφὰ 'που σημαίνουν: νὰ εἴσθε δὲ δίκαιοι, ἐπειδὴ " 'ς τὴ δικαιοσύνη συμπεριλαμβάνεται κάθε ἄλλη ἀρετῇ". Ἀλλὰ αὐτὰ ἔχουν βεβαιωθῆ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν μεγάλων φιλοσόφων, τοῦ Πλάτωνος (Μενέξ. 246e), ὁ ὁποῖος ἐπὶ λέξει λέγει, "*πᾶσα τε ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς πανουργία, οὐ σοφία φαίνεται*".

Ἀγαπητοὶ Μουσικολόγοι,

Ἀρετὴ καλεῖται ἡ ὑπεροχὴ, ἡ τελειότης, ἡ ἰκανότης παντὸς εἶδους καὶ ἰδίᾳ ἡ ἰκανότης περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ εἰς ἕκαστον ἀνατεθειμένου ἔργου. Ἐν ἠθικῇ ἐννοίᾳ εἶναι τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς, ἡ ἔφεσις καὶ ἰκανότης 'να πράττει κανεῖς τὸ ἀγαθὸν καὶ νὰ ἀποφεύγῃ τὸ κακόν, ἐν παντὶ καὶ πάντοτε, σύμφωνα μὲ τῆς ἐπιταγαῖς τοῦ ἠθικοῦ νόμου. Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη (Περὶ Ρητορ.Α) *εἶναι δύναμις ... ποριστικὴ ἀγαθῶν καὶ φυλακτικὴ*. Ἀρετὴ εἶναι προσέτι καὶ ἡ πρὸς τὴν Οἰκογένεια, ὡς γενέτειρα τοῦ κοινωνικοῦ βίου, καὶ τὴν Πατρίδα ἀγάπη καὶ προσήλωσις.

Εἴσθε προνομιούχοι μουσικοὶ τοῦ μέλλοντος. Τὸ Ἐθνικὸ καὶ Καποδιστριακὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν ἤνοιξε διάπλατα τὸν δρόμον σας γιὰ τὴν ζωὴ. Ὅποια καὶ ἂν εἶναι ἡ κατεύθυνσις, τὴν ὁποία θὰ λάβετε ἐφεξῆς γιὰ τὴν σταδιοδρομίαν σας, εἴτε τῆς ἐκπαιδεύσεως, εἴτε τῆς ἀσκήσεως τῆς μουσικῆς τέχνης, εἴτε τῆς προαγωγῆς τῶν σπουδῶν σας ἔτι περαιτέρω, ὠπλισθῆτε μὲ τὰ ἑλληνοπρεπῆ ἐφόδια αὐτὰ, ἐξαντλήσατε τὸν ἑαυτὸν σας 'ς τὴν ἐκτέλεση τοῦ καθήκοντος καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πλησίον, *"ἔχοντες κατὰ νοῦν πάντοτε τὴν ἐγκράτεια ὡς μεσότητα"* (1151d), μὴ ξεχνᾶτε δὲ τοὺς γεννήτορες οἱ ὁποῖοι σᾶς ἀνέθρεψαν, σᾶς ἐμεγάλωσαν καὶ σᾶς παρώτρυναν 'ς τὸν δρόμον τοῦ καλοῦ.

Ἡ σημερινὴ εἶναι μία ἀπὸ τὶς λίγες φορές πού θὰ μὲ ἀκούσετε καὶ πάλι ἐκπροσωποῦντα τὸ Τμῆμα Μουσικῶν Σπουδῶν. Δὲν ἠξέυρω δὲ κατὰ πόσον ὁ καθείς ἐξ Ὑμῶν εἶναι ἐφικτὸ νὰ εὑρίσκειται σὲ συνεχῆ ἐπαφὴ μὲ τὸ Τμῆμα καὶ τοὺς Καθηγητὲς σας. Γνωρίζων, ὅμως, τὸ ἀντικείμενον τριβῆς ἐνὸς ἐκάστου θὰ σας ἔλεγα· νὰ μὴ φεισθῆτε κόπων νὰ προσεγγίσετε ὅσο περισσότερο ἠμπορεῖτε τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν μουσικὴν, στὴ θεωρίαν καὶ τὶς κλίμακες τῆς ὁποίας θεμελιώνεται ὄχι μόνον τὸ δημῶδες ᾄσμα καὶ ἡ βυζαντινὴ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ, ἀλλὰ σὲ μέγα βαθμὸν καὶ ἡ Ἀνατολικὴ μουσικὴ καὶ ἡ Δυτικὴ μουσικὴ, ἡ λεγομένη Εὐρωπαϊκὴ, καθόσον οἱ ρίζες τῆς Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς ἔχουν ἐκτραφεῖ στὸ εὐρύχωρον τοῦ Οἴκουμενικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ μουσικὴ εἶναι τὸ σοβαρότερον σημεῖον ἀναφορᾶς τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς σὲ παγκόσμιον κλίμακα. Λυποῦμαι δὲ μεγάλως, διότι στὴν Ἑλλάδα δὲν ἔτυχε μέχρι σήμερον ἀναλόγου σπουδῆς, ἐνῶ τὸ λυπηρότερον εἶναι ὅτι στὴν Ἑσπερίαν σπουδάζεται παρατρόπως, ὄχι μὲ βάσιν τὸν μαθηματικὸν λόγον, στὸν ὁποῖον θεμελιώνονται οἱ κλίμακες καὶ τὰ διαστήματα αὐτῶν, ἀλλὰ μὲ τὸν ἴσον συγκερασμὸν καὶ τὸ πεντάγραμμον, ὁ ὁποῖος σχεδὸν εἰπεῖν παράγει ἀκούσματα ὁμοιομόρφου διαστηματικῆς πλοκῆς. Ἐνῶ εἶναι ὑψηλοῦ βαθμοῦ οἱ ἀπαιτήσεις τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς μουσικῆς.

Εἶναι πλέον καιρὸς, μέσῳ τῶν μηχανισμῶν τῶν ἀρχαιοελληνικῶν κλιμάκων, νὰ κατανοήσουμε τὸν πραγματικὸν μουσικὸν χρόνον, τὶς σταθερὰς τῆς διατονικότητος, τὸ ἀπειροελάχιστον βάθος (τούτέστιν τὴν πυκνότητα) τοῦ μουσικοῦ χρώματος καὶ τὶς λεπτὰς ἀποχρώσεις καὶ διαφυγὰς τοῦ ἐναρμονίου, στοιχεῖα τὰ ὁποῖα διαφυλάττει ἐν πολλοῖς ἡ Ἀνατολικὴ μουσικὴ.

Ἦν νέοι Μουσικολόγοι, λόγια ἄλλα δὲν ἔχω νὰ σᾶς εἶπω ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὰ: μακαρίζω τοὺς ἀγαθοὺς γονεῖς σας καὶ συγχαίρω τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, οἱ ὁποῖοι παρακολουθοῦν τὴν πρόοδόν σας ἀπὸ κοντὰ, 'που παρίστανται αὐτὴν τὴν ὥραν 'ς τὴν ὀρκοδοσίαν σας ἐνώπιον τῶν Πρυτανικῶν Ἀρχῶν. *Ὅτι μὲν ἐστε πατέρων ἀγαθῶν, αὐτὸ μνηύει τὸ νῦν παρόν* (Πλάτ. Μενέξ. 246d).

Κύριε Πρύταμι,
Κύριε Κοσμητορ,
Κυρίες καὶ Κύριοι ἄρτι ὀρκισθέντες Μουσικολόγοι,
Δεσποινίδες, Κυρίες καὶ Κύριοι

Σᾶς Εὐχαριστῶ

Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης
Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Πρόεδρος Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΠΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ Τ.Κ. 157 84
Email: hspyridis@music.uoa.gr
☎ 01 - 72.77.832 FAX: 01 - 72.48.979

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΗΣΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Η ανανέωση των Πανεπιστημιακών Αρχών, είτε η αναγωγή σε αυτή αφορά 'ς την Πρυτανεία, είτε 'ς την Κοσμητεία και τα Τμήματα, είτε όπου αλλού, είναι ανοικτό παράθυρο προς την πρόοδο. Διεργασία 'ς το χώρο του πνεύματος, που έχει ως αποτέλεσμα την προαγωγή της σπουδής, την ευδοκίμηση, την επίδοση. Ο αντίθετος δρόμος, στερημένος ανοίγματος από όπου ημπορούσε να εισέλθει δέσμη φωτός, οδηγεί 'ς την οπισθοδρόμηση, τον αναποδισμό των πραγμάτων, την καθυστέρηση.

Γιαυτό, από το ίδιο ανοικτό παράθυρο της προόδου εισέρχονται τα μηνύματα των ταγών της παιδείας, των Διδασκάλων πρωτίστως, και οι κατά τακτά διαστήματα γραπτές καταθέσεις των αναληφθεισών εντολών αυτών, περί της προοδευτικότητας ή μη του συντελεσθέντος έργου. Αυτή την έννοια έχει η οικεία σε όλους εμάς συνάντηση σήμερα και, μαζί με την παράδοση της προεδρίας 'ς το συνάδελφο καθηγητή κ. Γρηγόριο Στάθη, η παράδοσι 'ς αυτόν του ανά χείρας μου κομψού πονήματος, που δεν έχει άλλο σκοπό, παρά να ανακαλέσει 'ς τη μνήμη το συντελεσθέν παρά του αποχωρούντος προέδρου έργου, κατά την άσκηση λειτουργίας της προεδρίας του τα ακαδημαϊκά έτη 1999 – 2002. Το πόνημα τούτο θα επιδοθεί επίσης και σε όλα τα μέλη του Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού του Τμήματός μας, 'ς τη Γραμματέα κ. Μαρία Πετροπούλου-Τσακουμάκη και 'ς τον Πρόεδρο του Συλλόγου των φοιτητών του Τμήματός μας «*δια την εμὴν ανάμνησιν*».

Κύριε Πρόεδρε,
κυρίες και κύριοι Συνάδελφοι,
αγαπητοί φοιτητές και φοιτήτριες,

το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι νεοπαγές, πράγμα που σημαίνει ότι χρειάζεται χρόνος πολύς ακόμα για να φθάσει 'ς τον κολοφώνα της ακμής του. Ότι η μέριμνά μου, ως Προέδρου, ευθύς εξ αρχής εστράφη 'ς τη δημιουργία τομέων του Τμήματος, δηλαδή βασικών κλάδων επιστημονικής και καλλιτεχνικής δομής και προόδου τούτου, έχει την προσδοκία, ότι εν καιρώ τω δέοντι θα συντελέσει στον πολλαπλασιασμό των Τμημάτων και τη συγκρότηση (γιατί όχι;) ίδιας Μουσικής Σχολής 'ς το Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Η σπουδή την οποία κατέβαλα περαιτέρω, ήταν η μικρόν κατά μικρόν ύπαρξη ισομερούς ανάπτυξης όλων των τομέων του Τμήματος και όχι επιδεικτικώς ενός ή δύο εξ αυτών. Σέβομαι την αρχή ότι ριζαίος λίθος της μουσικής μας παιδείας είναι η αρχαία ελληνική μουσική, την οποία διαδέχεται η δημοτική και βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική. Δεν πρέπει όμως να λησμονούμε, ότι το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών ευρίσκεται υπό την σκέπη

ενός παλαιού ευρωπαϊκού πανεπιστημίου, με βαθιές υποβάσεις 'ς τον ευρωπαϊκό πολιτισμό και καλλιέργεια της ευρωπαϊκής μουσικής παιδείας 'ς το έπακρο. Γιαυτό δεν μπορούμε να υπολείπομεθα της μουσικής της υπολοίπου Ευρώπης. Και όχι τούτο μόνο. Το παράθυρό μας είναι στραμμένο και προς την Ανατολή, η μουσική της οποίας διασώζει αρχαία ελληνικά και βυζαντινά αποθέματα. Από σεμνότητα απέφυγα να θίξω το αυτονόητο για την εποχή μας, την αναγκαιότητα της Μουσικής Τεχνολογίας, το χώρο στον οποίο επιστημονικά (διδασκτικά και ερευνητικά) δραστηριοποιούμαι. Με όσα αναφέρομαι 'ς το ανερχόμενο προεδρείο επισημαίνω απλώς ότι η μουσική μάθηση 'ς το Τμήμα μας δεν μπορεί να είναι επιμεριστική, ούτε όμως και ανάμνηση (δύναμη της ενθύμησης), όπως διατείνεται ο Πλάτων στο Φαίδωνα, διακρίνοντας την *ανάμνηση* από τη *μνήμη*. Με όσα θίγω, επισημαίνω ασφαλώς το δρόμο του μέλλοντος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αυτά δε όλα είναι που με ανάγκασαν να επικαλεσθώ τον Πλούταρχο 'ς τα τὰ *Λείψανα* *περί ψυχῆς* (κβ):

*Ὅτι εἰ μὲν αἰὲν πρὸς τὰ πρόσθεν διὰ ἀνάμνησιν αἱ μαθήσεις,
ἐπ' ἄπειρόν εἰσιν αἱ ψυχαὶ ἐπὶ τὰ πρόσω,
λείπει δὲ καὶ τὸ ἐπὶ θάτερον μέρος.*

Νεοελληνική Απόδοση

*Διότι εάν μεν πάντοτε προς τα πολύ παρελθόντα χάριν της παραδόσεως είναι η επιστήμη,
επ' άπειρον δε οι άνθρωποι θα ευρίσκονται εν βαθεία νυκτί,
ελλείπει δε και το προς άλλο μέρος (το ισοζύγιον)*

Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης

Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
μέχρι τούδε Πρόεδρος Τμήματος Μουσικών Σπουδών

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Κύριε Πρόεδρη,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αγαπητοί φοιτητές και φοιτήτριες,

Κάθε Πρόεδρος, αναλαμβάνοντας την Προεδρεία ενός Τμήματος, αποσκοπεί σε κάτι το καλό για το Τμήμα καθεαυτό.

Πριν 2,5 χρόνια οι συνάδελφοί μου με ετίμησαν με την ψήφο τους και ανέλαβα την Προεδρεία του Τ.Μ.Σ. του Π.Α.

Θα ήθελα να σας τονίσω ότι 20 από τα 25 χρόνια της Πανεπιστημιακής μου καριέρας τα έζησα στο Τμήμα Φυσικής του Α.Π.Θ., ένα Τμήμα με ισχυρή δομή και συνοχή, αφού είχε Εργαστήρια, Τομείς, Διοικητικό Συμβούλιο και Γ.Σ. Ένα Τμήμα που ο καθένας ήξερε που ανήκει, σε ποιο πεδίο εργάζεται ερευνητικά, με ποιους θα αγωνίζεται για την προβολή του γνωστικού του πεδίου και γιατί όχι του επιστημονικού του «είναι».

Ανέλαβα ένα Τμήμα το οποίο αποτελούσε απλά μια ολότητα, δηλαδή ένα σύνολο επιστημόνων που συνδιδάσκουν βάσει του Νόμου Πλαισίου και του Προγράμματος Σπουδών.

Προσπάθησα να αυξήσω τη συνοχή του Τμήματος ιδρύοντας Εργαστήρια συγκεκριμένων γνωστικών περιοχών. Όλες οι προσπάθειές μου συνάντησαν αντίδραση και απέτυχαν.

Ως πυθαγόρειος πάντα πίστευα στην συνοχή του Όλου λόγω υπάρξεως των ισχυρών επί μέρους. Απεφάσισα, λοιπόν, να λειτουργήσω ως φυσικός, αντιμετωπίζοντας το Τμήμα ως ένα φυσικό σύστημα, στο οποίο έπρεπε να επιδράσω και να δημιουργήσω δομή (structure). Για την επίτευξη αυτού του σκοπού εφήρμοσα τους νόμους της Θερμοδυναμικής. Πρώτα έπρεπε να μειώσω την εντροπία του συστήματος, που έχει σχέση με την τάξη και την αταξία και γιαυτό αφενός μεν έπρεπε να μειώσω τη θερμοκρασία του συστήματος, αφετέρου δε να αυξήσω την πίεση επί του συστήματος. Εν γνώση μου έγινα αυστηρός και απαιτητικός, ζητώντας σε συγκεκριμένο χρόνο να πραγματοποιείται συγκεκριμένο έργο.

Λόγω του 1^{ου} νόμου του Νεύτωνα, που έχει σχέση με την αδράνεια των συστημάτων, το σύστημά μου αντέδρασε, επειδή προσπαθούσα να του αλλάξω τις συνθήκες του, τα χούγια του. Σιγά-σιγά, όμως, άρχισε να αντιδρά θετικά. Έτσι, το σύστημα απέκτησε τη δομή 4 υποσυστημάτων, των γνωστών μας 4 Τομέων. Τώρα γνωρίζουμε ποιο μέλος ανήκει σε ποιο υποσύστημα, και ποιές οι διδακτικές και ερευνητικές του εν δυνάμει δραστηριότητες. Ελαττώθηκε ικανοποιητικά και μπορεί να ελαττωθεί ακόμη περισσότερο η εντροπία στη Γραμματεία μας. Έτσι, η γραμματειακή υποστήριξη βελτιώθηκε κατά πολύ και το υποσύστημα που λέγεται «φοιτητές» πρέπει να το έχουν αντιληφθεί. Κάθε μέλος του υποσυστήματος απέκτησε όλα ή σχεδόν όλα όσα του χρειάζονται για να λειτουργεί ως Πανεπιστημιακός διδάσκων. Όλοι παίρνουν ένα ποσόν από τις τακτικές πιστώσεις του Τμήματος για τις όποιες ανάγκες τους για μικροπράγματα, βιβλία κ.λπ., όλοι έχουν τον προσωπικό τους υπολογιστή, τον προσωπικό τους εκτυπωτή, scanner στη Βιβλιοθήκη, οι φοιτητές computers, εκτυπωτή, διαδίκτυο σε καθημερινή βάση κ.α. Δημιουργήθηκαν

ή ενισχύθηκαν υποσυστήματα που λέγονται χορωδία, ορχήστρα και βυζαντινός χορός του Τμήματος με δείγματα καλλιτεχνικής συμπεριφοράς στο Γενικό Σύστημα που λέγεται Πανεπιστήμιο. Έγινε αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών με τη δομή 3+2 έτη σπουδών με τη φιλοσοφία των 4 κατευθύνσεων. Το Τμήμα συμμετέχει στο Πρόγραμμα με τα μαθήματα για το γυναικείο φύλο και στο Πρόγραμμα αναμόρφωση Προπτυχιακών σπουδών με μαθήματα Πληροφορικής. Τέλος το Τμήμα απεφάσισε να προτείνει τη δημιουργία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ.

Σήμερα, μπορώ να πω ότι το σύστημά μας έχει τη διοικητική δομή ενός όντως Πανεπιστημιακού Τμήματος και δεν έχει να ζηλέψει τίποτα από κανένα.

Κύριε Πρύτανη, Κύριοι συνάδελφοι, αγαπητοί φοιτητές,

- ✓ Υπήρξα αυστηρός, αλλά πάντα εντός των πλαισίων του Νόμου.
- ✓ Ό,τι μου εξητήθη είτε από συνάδελφο, είτε από φοιτητή, εντός των πλαισίων του Νόμου επραγματοποιήθη.
- ✓ Πριν θέσω σε φάση υλοποίησης οποιαδήποτε διαδικασία, φρόντιζα και είχα τη σύμφωνη γνώμη τουλάχιστον των πρωτοβαθμίων καθηγητών του Τμήματος.
- ✓ Εκπροσώπησα επαξίως το Τμήμα σε όλες τις δραστηριότητες του Πανεπιστημίου μας στη Σύγκλητο, Τελετές, Γιορτές μέχρι και στις Πορείες για τη διεκδίκηση των συμφερόντων μας.
- ✓ Πάντοτε, όπου σας εκπροσωπούσα, φρόντιζα να σας ενημερώνω λεπτομερώς, διότι ζούμε στην εποχή της Πληροφορίας και ο κάτοχος της Πληροφορίας είναι σήμερα ο νικητής.

Αυτά όσον αφορά στη δύουσα Προεδρική μου θητεία.

Σήμερα, διεκδικώ την Προεδρεία του Τμήματός μας εκ νέου, ζητώντας την ψήφο σας μαζί με δύο άλλους εξαιρετικούς συναδέλφους μου, πρωτοβαθμίους καθηγητές, την κυρία Ψυχοπαίδη και τον κύριο Στάθη. Σας διαβεβαιώ ειλικρινώς ότι δεν πρόκειται και δεν χρειάζεται να κάνω τίποτα λιγότερο ή τίποτα περισσότερο από αυτούς. Θεωρώ ότι το σύστημα χρειάζεται στο εξής μόνο συντήρηση, διότι έμαθε ήδη να αυτοβελτιούται και να αυτοπροστατεύεται.

Σας ευχαριστώ.

Άμα τῆ λήξει τῆς Προεδρικῆς μου θητείας ἐπεδόθη εἰς ἕκαστον τῶν μελῶν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Τμήματος (Δ.Ε.Π. καὶ Ἐκπρόσωποι τῶν φοιτητῶν) τόμος ὑπὸ τὸν τίτλον «*Ὅταν ἤμουν Πρόεδρος*», περιέχων ἅπαντα τὰ Πρακτικά τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων ἠλεγμένα, διορθωμένα, τεθεωρημένα καὶ υπογεγραμμένα ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος καὶ τῆς Γραμματέως τοῦ Τμήματος κας Μαρίας Τσακουμάκη –Πετροπούλου καθὼς ἐπίσης κείμενα περὶ ἀπασῶν τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἐκδηλώσεων ὑπὸ τοῦ Τμήματος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Προεδρικῆς μου θητείας (8 Δεκεμβρίου 1999 – 31 Αυγούστου 2002).

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Π
τ Ρ
α Ο
ν Ε
Ἡ Δ
μ Ρ
ο Ο
υ Σ
ν

8 Δεκεμβρίου 1999 - 31 Αυγούστου 2002

Σημείωση της Παρασκευής, 25 Ιανουαρίου 2013, ίσως άνευ σημασίας: Τυγχάνω ο μόνος Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, όστις δεν επιμήθη να εκλεγεί για δευτέραν θητείαν!

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Τμήμα Μουσικών Σπουδών οργανώνουν *Αφιέρωμα στο συνθέτη Arnold Schönberg*, με αφορμή τη συμπλήρωση πενήντα χρόνων από το θάνατό του.

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 12 Δεκεμβρίου 2001, ώρα 17.00 στην Αίθουσα Προπυλαίων (κεντρικό κτήριο, Πανεπιστημίου 30).

Στο πλαίσιο του αφιερώματος θα ακολουθήσει συναυλία στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου Αθηνών, ώρα 20.30 με έργα Arnold Schönberg από φοιτητές του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Σας προσκαλούμε να παραστείτε.

Ο Πρύτανης

Γεώργιος Δ. Μπαμπινιώτης

Άτομα 2

Κύριε Πρύτανη,

Κύριοι Αντιπρυτάνεις,

Κύριε Κοσμήτορ,

Κύριοι Καθηγητές,

Αγαπητοί φοιτητές και φοιτήτριες

Φιλόμουσος ομήγυρις

Με τη σημερινή του εκδήλωση το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών και με όλες τις άλλες εκδηλώσεις, τις οποίες θα πραγματοποιήσει εντός του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους, εορτάζει τα δεκάχρονα από της έναρξης της λειτουργίας του.

Το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών ιδρύθηκε με απόφαση της Συγκλήτου, τη προτάσει του Πρυτάνεως κ. Μιχαήλ Σταθοπούλου, στις 12 Φεβρουαρίου 1987 και η έναρξη της λειτουργίας του ορίσθηκε από το Υπουργείο της Εθνικής Παιδείας και Θρη-

σκευμάτων για το ακαδημαϊκό έτος 1991-92, διαγνώμη της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου (Πρкт. Συνδρ. 09-11-1989).

Το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών έχει σκοπό:

- Να προάγει την Επιστήμη της Μουσικής
- Να καλλιεργεί την τέχνη της Μουσικής στην Ελλάδα με την ταυτόχρονη διατήρηση, εκμετάλλευση, προώθηση και προβολή της πλούσιας Ελληνικής μουσικής κληρονομιάς
- Να μεταδίδει τη γνώση με τη συστηματική μελέτη και έρευνα στο πεδίο της Μουσικής
- Να παρέχει στους πτυχιούχους του τα απαραίτητα εφόδια, τα οποία εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία
- Να καταρτίζει κατάλληλα εκπαιδευμένο διδακτικό προσωπικό για την κάλυψη των αναγκών της εκπαίδευσης και άλλων τομέων της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής.

Ύστερα από εννέα συμπληρωμένα έτη επιτυχούς λειτουργίας το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, πλαισιούμενο σήμερα από 17 μέλη Δ.Ε.Π. και έναν αριθμό ειδικών επιστημόνων (Π.Δ. 407/80), υπηρετεί τόσο την παιδαγωγία της μουσικής, όσο και τη μουσική ως τέχνη, επιστήμη και τεχνολογία και σκοπεύει στην απόδοση ολοκληρωμένων μουσικών-καλλιτεχνών και επιστημόνων, ικανών τόσο να διδάξουν τα αντικείμενα, στα οποία έχουν ειδικευθεί, όσο και να στελεχώσουν μουσικά ιδρύματα, οργανισμούς και θεσμούς.

Στο Μητρώο των φοιτητών του αναγράφεται ο αριθμός 819, στο Πρωτόκολλο των πτυχιούχων του αναγράφεται ο αριθμός 245, ενώ στο Πρωτόκολλο των υποψηφίων Διδασκτόρων του είναι εγγεγραμμένοι 144 ερευνητές.

Οι διδάσκοντες στο Τμήμα στοχεύουν στην παρουσίαση, προβολή και προώθηση των επιτευγμάτων όλων των εκφάνσεων και όλων των ιστορικών φάσεων της μουσικής, της αρχαίας Ελληνικής, της Βυζαντινής, της δημοτικής μας παραδοσιακής μουσικής, της Ευρωπαϊκής και της νεώτερης Ελληνικής μουσικής, μη αγνοώντας τις «παραδοσιακές» μεθόδους, αλλά και αξιοποιώντας τις δυνατότητες της προηγμένης Τεχνολογίας.

Ως Τεχνοκράτης μουσικός δεν συνηθίζω να πλάθω όνειρα επί της ανέμης. Όλοι στο Τμήμα μας προσβλέπουμε στην αναβάθμιση των μουσικών πραγμάτων στην Πατρίδα μας προς όφελος αυτής ταύτης της Μουσικής σαν τέχνης, λειτουργίας και επαγγέλματος και στην προαγωγή του ανθρωπίνου δυναμικού, του κοινωνικού συνόλου εν σύνψει. Οι φοιτητές μας δεν καταρτίζονται για το θεαθείναι, αλλά για να ασκήσουν λειτούργημα κι ως παιδαγωγοί και κατ'επάγγελμα μουσικοί κι ερευνητές και στήριγμα κάθε κρατικής ή ιδιωτικής υπηρεσίας, που σαν ζητούμενο έχει τη Μουσική. Με άλλα λόγια καταρτίζονται επισταμένως για να προαγάγουν την κοινωνία.

Κύριε Πρύτανη,

Κύριε Κοσμήτορ,

Κύριοι Καθηγητές,

Φιλόμουσος ομήγυρις

Με την παρουσία και Υμών σήμερα στην αίθουσα αυτή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου, το Τμήμα Μουσικών Σπουδών της γεραρίας Φιλοσοφικής Σχολής τούτου, τιμά τον Αυστριακό μουσικό Arnold Schoenberg, τον σημαντικότερον των συνθετών της λεγομένης Γερμανικής Σχολής του Ευρωπαϊκού πενταγράμμου. Είναι ο μουσικός, ο οποίος, αφού εγκατέλειψε την τονικότητα, εδημιούργησε μια εντελώς προσωπική αισθητική ατονικότητα, εφαρμόζοντας σύστημα βασισμένο σε μια δωδεκάτονη κλίμακα.

Ο Arnold Schoenberg γεννήθη στην Αυστρία το 1874 και απέθανε στο Λος Άντζελες το 1951, θα ελέγαμε δε ότι είναι σχεδόν σύγχρονός μας. Περί των τεχνικών του συστήματος σύνθεσης, της φόρμας και το έργο του πρόκειται να σας ομιλήσουν απόψε εκλεκτοί συνάδελφοι, οι οποίοι είναι καθ' ύλην αρμοδιότεροι εμού. Εγώ στη σύντομη εισήγησή μου θα προσπαθήσω να προβάλω ορισμένους προβληματισμούς και επισημάνσεις, που έχουν περισσότερο σχέση με τις φιλοσοφικές και ιστορικές προεκτάσεις των τεχνικών και του έργου του. Όπως

1. Την τοξοειδή πορεία του από τον υπερχρωματισμό του *Das Buch der hängenden Garten* με επιρροές από το έργο του Mahler και φιλοσοφικές προεκτάσεις στους ζωγράφους του *Der Blaue Reiter*, το δωδεκαφθογγισμό της απόλυτης ατονικότητας της ενδιάμεσης περιόδου, ως τη λεπτή ισορροπία του συμβιβασμού της πρωτοπορίας με την παράδοση στα όψιμα έργα του.
Η πορεία αυτή των αντιφάσεων και της τεχνικής παλινδρόμησης οδεύει παράλληλα με μια ενδοσκοπική στροφή του σε μεταφυσικές ανησυχίες με έργα θρησκευτικού χαρακτήρα, όπως το ορατόριο *Die Jakobsleiter* και τη θρησκευτική όπερα *Moses und Aron*, αλλά και αντανακλάται από τις ιδιαιτερότητες του έργου των μαθητών και συνεργατών του Berg και Webern.
2. Την αποφασιστική στροφή του προς την ατονικότητα με την ολοκληρωτική άρνηση όλων των παραμέτρων της τονικότητας, που στα τέλη του 19^{ου} αιώνα στον όψιμο Γερμανικό Ρομαντισμό και τον Γαλλικό Εμπρεσιονισμό, εταλανίζετο σε επιμέρους αμφισβητήσεις (π.χ. μη λειτουργική αρμονία, κατάργηση της κεντρικής τονικότητας, υπερχρωματισμός, πολυτροπικότητα και πολυτονικότητα, παρεμβάσεις στη δομικότητα των συγχορδιών – συγχορδίες με άλλα διαστήματα π.χ. κατά τέταρτες, πέμπτες κλπ -, ασύμμετρη πολυφωνία, ελαχιστοποίηση της δεσπόζουσας αρμονίας – έλλειψη τυπικής δεσπόζουσας, καθρεπτοειδείς δομές κλπ.
3. Τον προβληματισμό και την αμφισβήτηση για το βαθμό που ο Schoenberg αναζήτησε την απόλυτη ατονικότητα μέσα από ένα σύστημα πρωτοπορίας, όπως είναι ο δωδεκαφθογγισμός, εγκλωβισμένο, όμως, στη λιτότητα και συμμετρία της φόρμας, που αποτελεί μια ουσιώδη παράμετρο της τονικότητας, γεγονός το οποίο οδήγησε τον Boulez να του καταλογίσει ότι κατήυθνε τη μουσική σε λάθος δρόμο, εγκλωβίζοντας ένα σύγχρονο ατονικό σύστημα στα στεγανά και πεπερασμένα όρια της κλασικής φόρμας, ώστε ο ίδιος ο Boulez να στραφεί στη συνεχή επέκταση της φόρμας ή ακόμα και στην απροσδιοριστία της.

Η πραγματική, όμως, διάσταση του Schoenberg δεν βρίσκεται στη μακροδομική οπτική της φόρμας, αλλά στη λειτουργικότητα της αποσύνθεσής της με την ελαχιστοποίηση του ρόλου της θεματικής επεξεργασίας και ανάπτυξης, που ήταν η πεμπτούσια των μακροδομικών φορμαλιστικών ορίων της κλασικής φόρμας και στη μεταφορά της μικροδομικής θεματικής ενότητας από τη σταθερότητα της ρυθμικής υπόστασης στη διαστηματική ακαμψία (η θεματική ενότητα στο τονικό σύστημα διασφαλίζεται από τη ρυθμική σταθερότητα των μοτίβων και τη ρευστότητα των διαστημάτων, ενώ στο δωδεκαφθογγισμό από τη σταθερότητα της σειράς και τη ρευστότητα του ρυθμού).

4. Τη συνέπεια του Schoenberg με τα *5 Κομμάτια για Πιάνο* op. 23 στην αλυσίδα των εξελίξεων της μουσικής της Δυτικής Ευρώπης, που φαίνεται να υιοθέτησε στο θεωρητικό της υπόβαθρο μια πρωτοπορία των αναζητήσεων στη μουσική για πιάνο. Από το *Das Wohltemperierte Klavier* του Bach, που ως έργο ντοκουμέντο διερεύνησε τις λεπτές ισορροπίες ανάμεσα στην τονικότητα το καλοσυνγερασμένο κλειδοκύμβαλο, την πολυφωνία και τη θεματική ενότητα, ως τις απαρχές και την ωριμότητα του ολοκληρωτικού σειραϊσμού από το *Mode des valeurs et d' intensités* του Messiaen ως το *Structures* του Boulez.
5. Την αντίληψη πως η υπεροργανωτικότητα του δωδεκαφθογγισμού, παρά το ότι βρίσκεται σε μια παράλληλη ιδεολογική πορεία με την καθαρότητα των γεωμετρικών φορμών του Καντίνσκυ, του οποίου προβολές των έργων του ανιχνεύονται αρκετά συχνά στο έργο του Schoenberg (π.χ. στο έργο του *Das gluckliche Hand* -1910-1913- που ο ίδιος ο συνθέτης επιμελήθηκε τη σκηνογραφία, τα κοστούμια και το φωτισμό, αντανακλώνται άμεσα οι αντιλήψεις του Καντίνσκυ για τη θεατρική σύνθεση, τη μουσική και το λόγο), την αντίληψη λοιπόν πως η υπεροργανωτικότητα του δωδεκαφθογγισμού αποτελεί έναν υποσυνείδητο προάγγελο της τάξης και πειθαρχίας του επερχόμενου γερμανοαυστριακού ναζισμού.
Η άποψη αυτή, που στην πραγματικότητα προσπαθεί να αναγνωρίσει ένα ανάλογο μοντέλο ταύτισης κοινωνικών και πνευματικών κινημάτων (π.χ. Γαλλική Επανάσταση και Ρομαντισμός), ενώ έχει ένα δυναμικό συνήγορο την παράλληλη ενασχόληση με τον Schoenberg του επίσης αυστριακού Hauer με ένα ατονικό σύστημα παρόμοιο με το δωδεκάφθογγο, δε δικαιώνεται
 - ούτε από την μετέπειτα πρακτική του Schoenberg που ακολούθησε το δρόμο της φυγής στην Αμερική,
 - ούτε από τους συνθέτες που παρέλαβαν ως παρακαταθήκη τις τεχνικές του και τις προσέδωσαν προγραμματικό – συμβολικό χαρακτήρα, όπως ο Luigi Dallapiccola [ο οποίος πχ. στην όπερά του *Il Prigioniero* χρησιμοποίησε τη δωδεκαφθογγική σειρά ως θεματικό Leitmotiv με τις σειρές της παράκλησης, της ελπίδας και της ελευθερίας] ή τις αποτονικοποίησαν ακόμα περισσότερο μέσα από καθαρά πολιτικά και αντιναζιστικά έργα, όπως το σύνολο σχεδόν του έργου του Luigi Nono.

Κυρίες και Κύριοι, στη σύντομη παρουσίαση-εισήγησή μου και πριν δώσω τη θέση μου στους ειδικούς αναλυτές και μελετητές του έργου του Schoenberg προσπάθησα να προβάλλω ορισμένους προβληματισμούς, οι οποίοι έχουν σχέση με ένα δημιουργό, κεντρική φυσιογνωμία του παρελθόντος αιώνα, που οριστικοποίησε μέσα από ένα σύστημα αρχών «σύστημα σύνθεσης με δώδεκα φθόγγους που ο καθένας είναι ανεξάρτητος από τον άλλο», το λεγόμενο δωδεκάφθογγο μουσικό σύστημα τη φιλοσοφία και τις βασικές αρχές της ατονικότητας και, όπως το τονικό σύστημα αποτέλεσε με όλες τις διευρύνσεις του το σημείο αναφοράς της τονικότητας, έτσι και αυτό αποτέλεσε το υπόβαθρο των συστημάτων της ατονικότητας του 20^{ου} αιώνα από την ελεύθερη ως την ολοκληρωτική μορφή.

Καταλήγων, Κυρίες και Κύριοι, για να μη λησμονώ ότι εγώ ως προς τις σπουδές μου είμαι Φυσικός, θα ολοκληρώσω επισημαίνων ότι ο Schoenberg διεκήρυξε την ισότητα όλων των τόνων και των κλειδιών, όπως ο Einstein την ίδια εποχή διετύπωσε την ισότητα των συστημάτων αναφοράς ή, με άλλα λόγια, την ίδια εποχή που ο Einstein εξεθρόνιζε τον «εν ηρεμία» παρατηρητή στη Φυσική, ο Schoenberg εξεθρόνιζε το «κλειδί» στη Μουσική.

Κυρίες και Κύριοι, με την παρουσία μας εδώ σήμερα, ανακαλούμε στη μνήμη τον μουσικόν, που κατέγραψε σε παρτιτούρες τα ωσει από την μητέρα των μουσών (δηλαδή της Μνήμης) εμπνεόμενα άσματα. Καθώς, όμως, ο Αισχύλος υπομιμνήσκει στον Προμηθέα του (στιχ. 477) η γραφή διατηρεί την μνήμη όλων των πραγμάτων η δε μνήμη είναι εργάτις (δηλαδή τεχνική), γενέτειρα όλων των Μουσών-επιστημών.

Σας ευχαριστώ

Κύριε Πρύτανη,

Κύριοι Αντιπρυτάνεις,

Κύριε Κοσμήτορ,

Κύριοι Καθηγητές,

Αγαπητοί φοιτητές και φοιτήτριες

Φιλόμουσος ομήγυρις

Μετά την ολοκλήρωση του επιστημονικού μέρους της ημερίδος, η οποία αφιερώθηκε εις το έργο και τη σημασία του έργου του Αυστριακού μουσικού Arnold Schoenberg, ως Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών της γεραράς Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σας καλωσορίζω και εις το καλλιτεχνικόν μέρος της ημερίδος, το οποίο ετοίμασαν και συμμετέχουν φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματός μας.

Γνωρίζετε καλώς ότι το Τμήμα Μουσικών Σπουδών πέραν της επιστημονικής του αποστολής έχει να εκπληρώσει, ως εκ της ιδιαιτερότητός του, και την καλλιτεχνικήν του αποστολή. Όπως, λοιπόν, συνέβαινε σε όλες τις μέχρι τούδε επιστημονικές μας ημερίδες, έτσι και η σημερινή, δεν θα εθεωρείτο αρτία, εάν δεν συνεπληρούτο από μία συναυλία με έργα ένα μικρό, αλλά αντιπροσωπευτικό υποσύνολο του συνόλου έργου του τιμωμένου συνθέτου.

Σε ό,τι αφορά στον Arnold Schoenberg ιδιαιτέρως, αυτή καθεαυτή η συναυλία έχει και ένα ειδικότερο παιδαγωγικό περιεχόμενο, αφού τα έργα του, λόγω των μεγάλων τεχνικών των δυσκολιών, παίζονται και ακούγονται ζωντανά σπανίως και εις την Ελλάδα ακόμη σπανιότερον.

Εθεώρησαν, λοιπόν, οι διδάσκοντες εις το Τμήμα και ιδιαιτέρως τα μέλη της οργανωτικής επιτροπής και οι υπεύθυνοι των καλλιτεχνικών σχημάτων, πως ήτο πάνω απ' όλα μια σπανία ευκαιρία και μια πρόκλησις για τους ίδιους τους φοιτητάς μας να ασχοληθούν εμπράκτως με το έργο του Arnold Schoenberg, ώστε να το γνωρίσουν, έστω και αποσπασματικά, μέσα από τις παρτιτούρες.

Στην αποψινή εκδήλωσι θα ακούσομε το σύνολον του πιανιστικού έργου του Arnold Schoenberg από τον φοιτητή του Τμήματός μας κ. Ερμή Θεοδωράκη, ο οποίος είναι διεθνώς καταξιωμένος πιανίστας, ειδικευόμενος μάλιστα στη δύσβατη, από τεχνικής απόψεως, μουσικήν του 20ού αιώνας. Στη συνέχεια η Μικτή Χορωδία του Τμήματός μας θα σας παρουσιάσει ένα μικρό δείγμα του χορωδιακού έργου του συνθέτου, το οποίο εμελέτησε μετά πολλού κόπου, κάτω από την καθοδήγησιν του συναδέλφου κ. Παύλου Σεργίου. Σημειωτέον ότι τα τέσσερα χορωδιακά, τα οποία θα ακουσθούν, αποτυπώνουν το καθένα μία από τις τεχνοτροπίες από τις οποίες πέρασε ο συνθέτης, δίνοντάς σας κατ' αυτόν τον τρόπο μια κατά το δυνατόν σφαιρική εικόνα του έργου του.

Στο σημείο αυτό, ας μου επιτραπεί να σας προσκαλέσω και στις δύο Χριστουγεννιάτικες συναυλίες των Καλλιτεχνικών Σχημάτων του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, οι οποίες θα δοθούν την προσεχή Δευτέρα 17 Δεκεμβρίου και ώρα 18.00 στην Aula της Φιλοσοφικής Σχολής στην Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου και την Τετάρτη 19 Δεκεμβρίου και ώρα 20.00 εις την αίθουσα Τελετών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, εις την οποίαν ευρισκόμεθα τώρα.

Κύριε Πρύτανη, Κυρίες και Κύριοι, σας ευχαριστώ για την παρουσία σας και τη συμμετοχή σας σε αυτήν την επετειακή εκδήλωση του Τμήματός μας και σας εύχομαι «Καλήν ακρόασιν».

Συναυλία Χριστουγέννων Χορωδίας & Ορχήστρας
Τμήματος Μουσικών Σπουδών
Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
Αίθουσα Τελετών (19/12/01)

Κύριε Πρύτανη,
Κύριοι Αντιπρυτάνεις,
Κύριε Κοσμήτορ,
Κύριοι Καθηγητές,
Αγαπητοί Φοιτητές και Φοιτήτριες,
Φιλόμουσος Ομήγυρις

Έχω την τιμή να σας ανακοινώσω, ότι η σημερινή εόρτιος ημέρα του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου μας, είναι σκέλος του προγράμματος εκδηλώσεων που έχουμε εκπονήσει δια τα δεκάχρονα τούτου. Συνιστά δε ιδιαιτερότητα ως προς το επίκαιρον και ιδιότυπον του προγράμματος, καθόσον απηχεί τα της χρονίου παραδόσεως, τα πολιτισμικά-πολιτιστικά δρώμενα, τα οποία αναφαίνονται τις ημέρες αυτές, απαστράπτοντα στο φως του άστρου της Βηθλεέμ –του εξωκοσμίου εκείνου «Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ Γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία»- και της ανατολής του νέου έτους, της τομής του χρόνου με όλες τις διαστάσεις του πολλῶν καιρῶν περιοχῆ καὶ σύλληψις κατά τον Γραμματικόν Αμμώνιον.

Με το να αφιερώσουν, λοιπόν, σήμερα οι φοιτητές μας χρόνιον ἴχνος (Εὐριπίδου Ὀρέστης 234) του εαυτού των δεν κάμνουν άλλο τι παρά να συντηροῦν τὰ παρελθόντα τῶν ἔργων, τὰ παραδεδεγμένα καὶ παραδεδομένα, των οποίων κατά Πίνδαρον (Ὀλυμπ. Β31), ἀποίητον οὐδ' ἄν χρόνος, ὁ πάντων πατήρ, δύναιτο θέμεν ἔργων τέλος.

Κύριε Πρύτανη,
Κυρίες και Κύριοι,
Δεν ζούμε, βέβαια, στην εποχή του στιβαρού ποιητού της αρχαϊκής Ελλάδος, του Πινδάρου και, όμως, μετά παρέλευσιν δυόμιση χιλιάδων χρόνων επικαλούμεθα τις ιδέες του, προκειμένου να επαληθεύσουμε το παρόν. Με το πρόγραμμα που αφιερώνει το Τμήμα μας εφέτος στην εόρτιο περίοδο των Χριστουγέννων θέλει να επιβεβαιώσει τη διαχρονική πορεία της Ελληνικής παραδόσεως, τη ζεύξη του χρόνου με το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον. Ακολουθούμε, λοιπόν, σήμερα και εμείς την πορεία των Μάγων –μία πορεία κλειδί στις αναζητήσεις όλων μας, μετά πάροδον δύο χιλιάδων ετών από της ελεύσεως Του Θεανθρώπου, δεχόμενοι τη χαροποιό είδηση της γεννήσεως Αυτού, «τοῦ σεσιγημένου», πράγματι και «ἀποκεκρυμμένου μυστηρίου ἀπὸ τῶν αἰῶνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν» (Ἡσαΐας), μυστηρίου κατά τον Απόστολον Παύλον φανερωθέντος «ἐν τῷ πληρώματι τοῦ χρόνου, εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν».

Ἡ αποψινή μας συναυλία, προσαρμοσμένη στο εαρταστικό πνεῦμα τῶν ημερῶν, περιλαμβάνει ἔργα χριστουγεννιάτικου ἢ γενικότερα θρησκευτικού περιεχομένου. Χωρίς να γίνονται εκπτῶσεις ὅσον αφορά στις απαιτήσεις τόσο εἰς το τεχνικόν, ὅσον και εἰς το καλλιτεχνικόν επίπεδο, τα

έργα που θα ακουστούν επελέγησαν ούτως, ώστε να είναι περισσότερο εύληπτα και να ακούονται ευχαρίστως και από τους λιγότερον μεμνημένους ακροατές. Το πρόγραμμα θεματικά και μουσικά χωρίζεται εις τρεις ενότητες.

Η πρώτη ενότης περιλαμβάνει χορωδιακή μουσική της Αναγεννήσεως χωρίς τη συνοδεία μουσικών οργάνων.

1. Το πρώτο έργο, ένα μοτέτο του *Zak Arkanτέλ*, είναι μια καταλυτική μελοποίηση του χαιρετισμού του Αρχαγγέλου προς την Παναγία, το οποίο θεματικά ανήκει στην ημέρα του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, σχετίζεται, όμως, και τραγουδείται και τα Χριστούγεννα.
2. Το δεύτερο είναι ένα αντιπροσωπευτικό έργο του σημαντικού Έλληνα μουσικοσυνθέτου της Αναγεννήσεως, του *Φραγκίσκου Λεονταρίτη*, το έργο του οποίου προσφάτως ανακαλύφθη και άρχισε να εκτελείται. Δια τούτο θεωρήθη απαραίτητος η παρουσία και μιας συνθέσεως του Φραγκίσκου Λεονταρίτη εις το αποψινό πρόγραμμα.
3. Το τρίτο έργο είναι μια εύθυμη και εορταστική καντσονέτα του *Ορλάντο ντι Λάσσο*, του κορυφαίου της Γαλλοφλαμανδικής σχολής κατά τον 16^ο αιώνα, που νομίζει κανείς ότι μας μεταφέρει του χαρμωσύνους ήχους της Χριστουγεννιάτικης καμπάνας.
4. Το τέταρτο έργο είναι ένα εξαιρετικού μουσικής τέχνης πεντάφωνο μοτέτο του Γερμανού συνθέτου του 17^ο αιώνα *Χάινριχ Συτς*, ο οποίος εμελοποίησε ένα θρησκευτικό κείμενο για την έλευσι της λυτρωτικής χάριτος του Θεού. Στο συγκεκριμένο έργο, όπως ήτο η μουσική συνήθεια της εποχής του, οι φωνές της χορωδίας διπλασιάζονται από μουσικά όργανα.

Η δευτέρα ενότης της συναυλίας αρχίζει με ένα κοντσέρτο γκρόσσο των αρχών του 18^ο αιώνα για δύο βιολιά και έγχορδα από τη γνωστή συλλογή δώδεκα κοντσέρτων του έργου 3 του *Αντόνιο Βιβάλντι*, η οποία φέρει τον ποιητικό τίτλο «*Αρμονικός Οίστρος*».

Ακολουθεί ένας μελωδικότατος «*Αίνος προς τον Θεό*» για υψίφωνο, χορωδία και Ορχήστρα, τον οποίον συνέθεσε ο *Μότσαρτ* κατά το τέλος της δεκαετίας του 1770. Το εν λόγω κομμάτι του Αυστριακού συνθέτου ανήκει εις τη συλλογή μουσικής για την ακολουθία του Εσπερινού.

Η δευτέρα ενότης ολοκληρώνεται με την καντάτα «*Έλα τώρα, λυτρωτή των εθνικών*», έργο του *Johan Sebastian Bach*, μία επίκληση προς τον Χριστό να κατέβει εις τη Γη και να λυτρώσει όλους όσους είναι ακόμη πεπλανημένοι εις την Ειδωλολατρεία. Ψάλλεται εις την Ευρώπη την πρώτη από τις τέσσερις Κυριακές προ των Χριστουγέννων. Η καντάτα αποτελείται από έξι μέρη, τα οποία περιέχουν μελωδικότατα ρετσιτατίβα και άριες. Στην αρχή και στο τέλος πλαισιώνεται από δύο χορωδιακά, δύο παραδοσιακές λουθηριανικές θρησκευτικές μελωδίες, οι οποίες χρησιμεύουν ως *cantus firmus*.

Μετά την ολοκλήρωσι και της δευτέρας ενότητος ακολουθούν παραδοσιακά λαϊκά Χριστουγεννιάτικα τραγούδια σε χορωδιακή επεξεργασία, με συνοδεία πιάνου.

Τα πρώτα δύο είναι στο ύφος του αφροαμερικανικού θρησκευτικού τραγουδιού, του σπιρίτσουαλ, ενώ το τρίτο προέρχεται από την Αυστρία και μας θυμίζει τα πολύ χαρακτηριστικά τραγούδια των υψηλών βουνοκορφών των Άλπεων.

Η συναυλία μας, Κυρίες και Κύριοι, κορυφούται και κλείνει με Ελληνική μουσική. Θα ακουστούν: ο *Χαιρετισμός στην Ειρήνη* του *Γιώργου Κουρουπού*, με θέμα συνάδον με την εορτή της Ειρήνης, τουτέστιν των Χριστουγέννων.

*Παραδοσιακά κάλαντα της Προποντίδος, σε χορωδιακή επεξεργασία του εξαιρετικά σημαντικού συνθέτου Μιχάλη Αδάμη και
Το γνωστό απόσπασμα με τα Χριστουγεννιάτικα κάλαντα από την όπερα «Το Δαχτυλίδι της Μάνας» του πρωτοπόρου της Εθνικής Σχολής, του Μανόλη Καλομοίρη.*

Συμμετέχουν:

Υψίφωνος η *Φανή Αντωνέλου*

Τενόρος ο *Γιάννης Φίλιας*

Βαρύτονος ο *Αλέξανδρος Διαμαντίδης*

Παίζουν:

Βιολί ο *Θόδωρος Μουζακίτης* και ο *Όμηρος Γιαβρούμης*

Τσέμπαλο η συνάδελφος *Κατερίνα Κτώνα*

Την Χορωδία και την Ορχήστρα του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών διευθύνουν οι συνάδελφοι *Νίκος Μαλιάρης* και *Πάυλος Σεργίου*.

Διερμηνεύω τα αισθήματα όλων των συναδέλφων μου εις το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, σας ευχαριστώ θερμώς ευχόμενος εις όλους Υμάς «Καλά Χριστούγεννα» και «Ευτυχές το νέον έτος 2002».

Ως Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών εύχομαι ολοψύχως επί τω νέω έτει 2002 στους εκλεκτούς συναδέλφους Καθηγητές του Τμήματος Μουσικών Σπουδών και στις οικογένειες αυτών, καθώς και στο Διοικητικό προσωπικό υγείαν, μακροημέρευση και ευοίωνες συνθήκες στο πολύμοχθο έργο τους.

Επίσης εύχομαι στους αγαπητούς φοιτητές και τις φοιτήτριες του Τμήματός μας υγείαν, χαράν και ευτυχές μέλλον με ευοίωνες προσδοκίες για τα μακροπρόθεσμα προγράμματα αυτών και όπως οι επί θύραις εξετάσεις των να είναι επιτυχείς.

Συνέντευξη Τύπου στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών κατά καιρούς επιλέγει και προβάλλει με ημερίδες και Συνέδρια από το χώρο της Μουσικής Τέχνης κι Επιστήμης προσωπικότητες, οι οποίες ως τηλαναγείς φάροι μεταδίδουν άσβεστο φως καθοδηγώντας τους φοιτητές του, αλλά και τους επιγιννομένους γενικότερα.

Μετά το Συνέδριο και τις ημερίδες για τον Νίκο Σκαλκώτα, τον J. S. Bach και τον Arnold Shoenberg το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών αποφάσισε πέρυσι να διοργανώσει Συνέδριο για τον Μικρασιάτη συνθέτη με το μεστό δημώδη λόγο, με τα ανατολικής υψής και βυζαντινά ηχοχρώματα, με το βαθείας ελληνικότητος έργον, τον πρωτουργό της Εθνικής μας Σχολής, τον Μανώλη Καλομοίρη, κατά τη διάρκεια του έτους Καλομοίρη, όπως έχει χαρακτηριστεί το 2002, αφενός μεν να τιμήσει τον δημιουργό καθεαυτόν, αφετέρου να εορτάσει τα δεκάχρονα από της ενάρξεως της λειτουργίας του.

Η απόφαση αυτή του Τμήματος υλοποιείται με το Συνέδριο, το οποίο εκκινεί την προσεχή Παρασκευή στην αίθουσα Μητρόπουλου του Μεγάρου Αθηνών με συνδιοργανωτές το Μέγαρο Αθηνών και τον Σύλλογο των φίλων του Εθνικού Ωδείου Αθηνών, που φέρει το όνομα του Μανώλη Καλομοίρη, εις τους οποίους ως Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών εκφράζω τις θερμές μου ευχαριστίες.

Εις το εν λόγω Συνέδριο για τον Μανώλη Καλομοίρη θέλω να τονίσω ότι μετέχουν με εισηγήσεις τους όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τομέα Ιστορικής και Συστηματικής Μουσικολογίας του Τμήματός μας.

Απευθυνόμενος προς τους συνέδρους, εύχομαι επιτυχία στο Συνέδριο και απευθυνόμενος προς τους συνδιοργανωτές του Συνεδρίου, εύχομαι κι ελπίζω τέτοιες συνεργασίες, οι οποίες στοχεύουν στην παρουσίαση, προβολή και προώθηση των επιτευγμάτων της Μουσικής, οι οποίες πλουτίζουν όλους μας με πολύτιμη πείρα κι ανοίγουν δρόμους επικοινωνίας, να συνεχίσουν να υπάρχουν και στο μέλλον.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΠΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ Τ.Κ. 157 84
Email: hspyridis@music.uoa.gr
☎ 01 - 72.77.832 FAX: 01 - 72.48.979

Κύριε Υπουργέ,

Κύριε Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών,

Κύριοι Συνάδελφοι,

Φιλόμουσος Όμηγυρις,

Σας είναι γνωστόν ήδη, ότι τὸ κινούμενον στὸ Μέγαρο τῆς Μουσικῆς σήμερα Συνέδριο διοργανώνεται μὲ συμμετοχὴ τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Αθηνῶν, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸ Μέγαρο Μουσικῆς Αθηνῶν καὶ τὸν Σύλλογο τῶν φίλων τοῦ Ἐθνικοῦ Ὡδείου Αθηνῶν, ὁ ὁποῖος ἰδρύθηκε τὸ ἔτος 1980 καὶ φέρει τὸ ὄνομα τοῦ Μανώλη Καλομοίρη, ἐντάσσεται δὲ τὸ Συνέδριο τοῦτο 'στὸ "*Ἔτος Μανώλη Καλομοίρη*", ποὺ τελεῖται ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Υπουργείου Πολιτισμοῦ.

Στὸ χῶρο τῆς νέας ἐλληνικῆς μουσικῆς ὑπάρχουν ὀνόματα, τὰ ὁποῖα μεταδίδουν ἄσβεστο φῶς καὶ ὄχι τοῦτο μόνον· ἀπὸ καιροῦ σὲ καιρὸ ἀναλάμπουν, ὑποδεινύοντας, τρόπον τινά, τὸ δρόμο 'που πρέπει ν' ἀκολουθήσουν οἱ ἐπιγιγνόμενοι, οἱ μέλλουσες γενεές. Ἀποτελεῖ τοῦτο σταθερὸ νόμο δημιουργίας τῆς ἐλληνικῆς πολιτισμικῆς-πολιτιστικῆς ζωῆς ἐν γένει, ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος ὡς σήμερα, ἐνῶ ὡς Ἔθνος πορευόμεθα ὀλοένα πρὸς τὰ ἐμπρός, νὰ προσβλέπουμε, ὡσεὶ σὲ φωτεινοὺς φανούς, "*φαναῖς θυμὸν ἀλδαίνοντα ἐν εὐφροσύναις*"⁹, κατὰ τὸν τραγικὸν Αἰσχύλον στὸν *Προμηθεά* αὐτοῦ¹⁰. Καὶ δὲν ἐννοῶ, φυσικά, τὸν φανὸν τοῦ Διογένους ἢ τουτ' αὐτὸ τὸ ἐν Αθήναις ἀρχαῖο χορηγικὸ μνημεῖο τοῦ Λυσικράτους.

Τὸ φαινόμενο τοῦτο δεικνύει, ὅτι ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία μὲ τὴν ἀναλαμπὴ προβάλλεται τὸ φῶς τοῦ *φανοῦ*, ἔχει ἀνάγκη φωτός· διότι ἐμφανίζει τὴν ἔλλειψιν σὲ ἓνα συγκεκριμένο ὀπτικὸ πεδίο.

⁹ τρέφουσιν τὴν ψυχὴν μὲ φωτεινὰς εὐφροσύνας.

¹⁰ 555

Τέτοιας φαινομένης διαμέτρου¹¹ φανό, για τη σημερινή πραγματικότητα, αποτελεί τὸ παράδειγμα τοῦ Μανώλη Καλομοίρη, μουσικοσυνθέτου, ἀκαδημαϊκοῦ διδασκάλου, πνευματικοῦ ἀνθρώπου, συλλήβδην, καὶ ἀκραιφνοῦς Ἑλληνοῦς μὲ βαθιεῖς λαϊκὲς ρίζες.

Δὲν εἶμαι ἐγὼ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ διάστημα τοῦ συνεδρίου θὰ ἀναπτύξη τὰ τῆς πορείας τοῦ μουσικοῦ δημιουργοῦ, τῆς ἐπέκεινα δράσεως τοῦ ἀκαμάτου τούτου ἐργάτου τοῦ πνεύματος, καὶ δὴ μουσικοσυνθέτου· Δὲν ἔμπορῶ, ἐν τούτοις, ὡς Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, νὰ παρακάμψω ὀρισμένα σημεῖα τῆς μουσικῆς αὐτοῦ δράσεως.

Ὁ τιμώμενος εἰσήλθε στὸ μουσικὸ στάδιο ἔμπορτος ἀναμνήσεων τῆς Μικρασιατικῆς Γῆς, ἢ ὅποια τὸν ἀνέδωσε στὸ φῶς. Τὰ ἀνατολικῆς ὑφῆς ἠχοχρώματα, βυζαντινὰ τὸ πλεῖστον, καὶ ὁ μεστός δημώδης λόγος του, μὲ τὰ ὅποια εἶναι ἐμποτισμένα τὰ περισσότερα τῶν ἔργων του, προδίδουν τὴ Μικρασιατικὴ καταγωγή του· Δὲν ἔμπορεῖ, ὅμως, νὰ ἀποκρύψει κανεὶς καὶ τὴ βαθιὰ ἐπίδρασι μερικῶν ἔργων του, ὅπως εἶναι "Ὁ Πρωτόμαστορας" καὶ "Ἡ Συμφωνία τῆς Λεβεντιάς" ἀπὸ τὸν μεγάλο ἀπόστολο τῆς μουσικῆς τῆς Δύσεως, ρομαντικὸ τοῦ 19ου αἰῶνος, Ριχάρδο Βάγκνερ.

Ὁ Μανώλης Καλομοίρης ἐπάλεψε σκληρὰ, προκειμένου νὰ συνυφάνη καὶ μορφώση σὲ ἰδέα τὰ ὑπάρχοντα μουσικὰ στοιχεῖα τῆς ἐποχῆς του, δὲν σημαίνει ὅμως τοῦτο, ὅτι τὰ στοιχεῖα αὐτὰ δίσταντο τῶν ψυχικῶν του διαθέσεων. Ἐκεῖνο ἔπου προξενεῖ ἐντύπωσι εἶναι τὸ βαθιὰς ἑλληνικότητος ἔργον του. Ἐπίσης, ὅτι μὲ τὸν ἀυθόρμητο δημοτικισμό του συνέρραψε μουσικὸ ἔργο μὲ τὴν ὑγιὰ πρόθεσι νὰ ἀφήσῃ ὀπίσω του ἐθνικὴ μουσικὴ, πρᾶγμα τὸ ὅποιο ἐπέτυχε. Αὐτὸ τὸ τελευταῖο στοιχεῖο, νομίζω, ὅτι εἶναι ἐκεῖνο ποῦ, ὡς φανός, μὲ τὴν ἔννοια πλέον τοῦ ἐλλογίμου Ἑλληνοῦς καὶ περιφανοῦς μουσικοῦ διδασκάλου, θὰ φωτίσῃ τὸν δρόμο τῶν νεωτέρων μουσικῶν, ὅπως, κατὰ Πίνδαρον στὸν 5' Ὀλυμπιονίκον αὐτοῦ¹² "ἐς φανεράν ὁδὸν ἔρχοντα"¹³ καὶ νὰ γίνουσι καὶ αὐτοὶ δημιουργοὶ ἔργων ἀνταξίων τῆς μακρᾶς ἑλληνικῆς μουσικῆς παραδόσεως.

Σὰς Εὐχαριστῶ

Καθηγητὴς Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης
Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

¹¹ Ὑπ' ὄψει ἡ φαινομένη διάμετρος οὐρανοῦ σώματος, ἢτοι ἡ γωνία ποῦ σχηματίζεται μεταξύ τῶν ὀπτικῶν ἀκτίνων ποῦ ἄγονται ἀπὸ τὸν ὀφθαλμὸν ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς γραμμικῆς διαμέτρου τοῦ δίσκου τοῦ οὐρανοῦ σώματος. Ἐν μτφ.-

¹² 72

¹³ Ὅπως εἰσέρχονται στὸ στάδιον τῆς ἐκ τῶν ἀγῶνων δόξης, φανερῶς διαγωνιζόμενοι.

Ο Κοσμήτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής καθηγητής κ. Θεοδόσιος Πελεγρίνης και ο Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών καθηγητής κ. Χαράλαμπος Σπυρίδης σας προσκαλούν στον κύκλο συναυλιών

“Ορχήστρες στην Aula”

που διοργανώνει το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών με την ευκαιρία των Δέκα Χρόνων από την ίδρυσή του.

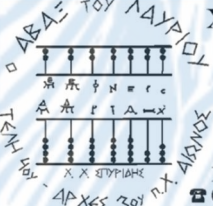
Ο κύκλος περιλαμβάνει Συναυλίες των:

Ορχήστρας Πατρών, Τετάρτη 20 Μαρτίου 2002, 16.00

Ορχήστρας “Καμεράτα”, Τετάρτη 27 Μαρτίου 2002, 12.00

Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, Τετάρτη 3 Απριλίου 2002, 17.30.

Και οι τρεις Συναυλίες θα γίνουν στην Aula της Φιλοσοφικής Σχολής (Πανεπιστημιούπολη, Ζωγράφου).

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΠΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ Τ.Κ. 157 84
Email: hspyridis@music.uoa.gr
☎ 01 - 72.77.832 FAX: 01 - 72.48.979

Κύριε Πρύτανη,

Κύριε Κοσμήτορα,

Ως Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών έχω την τιμή να σας ανακοινώσω, ότι το διανυόμενον ακαδημαϊκόν εξάμηνον αποτελεί εόρτιον περίοδον του Τμήματός μας και σκέλος του προγράμματος εκδηλώσεων που έχομε εκπονήσει δια τα δεκάχρονα τούτου.

Το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών ιδρύθηκε με απόφαση της Συγκλήτου, τη προτάσει του Πρυτάνεως κ. Μιχαήλ Σταθοπούλου, στις 12 Φεβρουαρίου 1987 και η έναρξη της λειτουργίας του ορίσθηκε από το Υπουργείο της Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για το ακαδημαϊκό έτος 1991-92, διαγνώμη της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου (Πρκτ. Συνδρ. 09-11-1989).

Το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών έχει σκοπό:

- Να προάγει την Επιστήμη της Μουσικής
- Να καλλιεργεί την τέχνη της Μουσικής στην Ελλάδα με την ταυτόχρονη διατήρηση, εκμετάλλευση, προώθηση και προβολή της πλουσίας Ελληνικής μουσικής κληρονομιάς
- Να μεταδίδει τη γνώση με τη συστηματική μελέτη και έρευνα στο πεδίο της Μουσικής
- Να παρέχει στους πτυχιούχους του τα απαραίτητα εφόδια, τα οποία εξασφαλίζουν την αρτία κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία

- Να καταρτίζει κατάλληλα εκπαιδευμένο διδακτικό προσωπικό για την κάλυψη των αναγκών της εκπαίδευσως και άλλων τομέων της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής.

Ύστερα από εννέα συμπεληρωμένα έτη επιτυχούς λειτουργίας το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, πλαισιούμενο σήμερα από 17 μέλη Δ.Ε.Π. και έναν αριθμό ειδικών επιστημόνων (Π.Δ. 407/80), υπηρετεί τόσο την παιδαγωγία της μουσικής, όσο και τη μουσική ως τέχνη, επιστήμη και τεχνολογία και σκοπεύει στην απόδοση ολοκληρωμένων μουσικών-καλλιτεχνών και επιστημόνων, ικανών τόσο να διδάξουν τα αντικείμενα, στα οποία έχουν ειδικευθεί, όσο και να στελεχώσουν μουσικά ιδρύματα, οργανισμούς και θεσμούς.

Στο Μητρώο των φοιτητών του αναγράφεται ο αριθμός 819, στο Πρωτόκολλο των πτυχιούχων του αναγράφεται ο αριθμός 245, ενώ στο Πρωτόκολλο των υποψηφίων Διδασκτόρων του είναι εγγεγραμμένοι 144 ερευνητές.

Στο Τμήμα μας διδάσκοντες και διδασκόμενοι δημιουργούν προϋποθέσεις συνεργασίας με φορείς που ανήκουν στον ευρύτερο παιδαγωγικό, καλλιτεχνικό και επιστημονικό χώρο, προτείνουν και δέχονται συνεργασίες που στοχεύουν στην παρουσίαση, προβολή και προώθηση των επιτευγμάτων όλων των εκφάνσεων και όλων των ιστορικών φάσεων της μουσικής, της αρχαίας Ελληνικής, της Βυζαντινής, της δημοτικής μας παραδοσιακής μουσικής, της Ευρωπαϊκής και της νεώτερης Ελληνικής μουσικής, μη αγνοώντας τις «παραδοσιακές» μεθόδους, αλλά και αξιοποιώντας τις δυνατότητες της προηγμένης Τεχνολογίας. Οι συνεργασίες αυτές πλουτίζουν όλους με πολύτιμη πείρα και ανοίγουν δρόμους επικοινωνίας και τρόπους συνδέσεως του Τμήματός μας με τον κοινωνικο-επαγγελματικό χώρο, δηλαδή της εκπαίδευσως με την παραγωγική διαδικασία.

Οι εκδηλώσεις υπό τον τίτλο «*Ορχήστρες στην AULA*» πραγματοποιούνται σε συνεργασία της Κοσμητείας της των Φιλοσόφων Σχολής και του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών με την Ορχήστρα Πατρών, την Ορχήστρα Καμεράτα και την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, εντάσσονται δε στο πλαίσιο της φιλοσοφίας του Τμήματός μας, το στίγμα του οποίου έδωσα ήδη.

Ως Πανεπιστημιακό Τμήμα Μουσικών Σπουδών μας χαροποιεί πράγματι το άνοιγμα τούτο, το οποίο ελπίζουμε ότι θα έχει την ίδια απήχηση σε όλους τους τομείς της κρατικής ή μη μουσικής δραστηριότητας της χώρας μας.

Καταλήγων, θα επιθυμούσα να ευχαριστήσω τις Πρυτανικές αρχές του Πανεπιστημίου μας για την αγάπη και το ενδιαφέρον, με το οποίο αντιμετωπίζουν και επιλύουν πάντα τα όποια προβλήματα του Τμήματός μας, τον Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών καθηγητή κ. Θεοδόσιο Πελεgrίνη για τη πολυειδή συμπαράστασή του προς το Τμήμα μας, τον συνάδελφο κ. Παύλο Σεργίου, λέκτορα του Τμήματός μας, διότι συνέλαβε, οργάνωσε και συνέβαλε τα μέγιστα στην υλοποίηση των εκδηλώσεων «*Ορχήστρες στην AULA*» και, τέλος, ιδιαίτερος ευχαριστώ θερμότατα τους Μαέστρους και τα μέλη των Ορχηστρών, που συμμετέχουν στις εκδηλώσεις.

Ευχαριστώ

Καθηγητής Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης
Πρόεδρος Τμήματος Μουσικών Σπουδών
Πανεπιστημίου Αθηνών

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΠΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ Τ.Κ. 157 84
Email: hspyridis@music.uoa.gr
☎ 01 - 72.77.832 FAX: 01 - 72.48.979

Κύριε Πρότανη,
Κύριε Κοσμήτορα,
Αγαπητοί φοιτητές και φοιτήτριες,
Φιλόμουσοι ομήγυρις,

Ως Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σας καλωσορίζω στην αποψινή εκδήλωση του Τμήματος μας, μια εκδήλωση που είχαμε προγραμματίσει να πραγματοποιηθεί προ του Πάσχα, την Τετάρτη 24 Απριλίου. Αστάθμιτος παράγων, όμως, δεν μας επέτρεψε να την πραγματοποιήσουμε. Ο αστάθμιτος αυτός παράγων έφερε το όνομα «ιός Κοζάκι» και εξ αιτίας του εσταμάτησε αιφνιδίως η εκπαιδευτική λειτουργία από τους βρεφονηπιακούς σταθμούς μέχρι τα Πανεπιστήμια της χώρας.

Επειδή, όμως, οι φοιτητές, που συμμετέχουν στο Βυζαντινό χορό, στη χορωδία και στην Ορχήστρα του Τμήματός μας, έχουν προετοιμασθεί εξαιρετικά καλά σε βυζαντινούς ύμνους μελωδικώτατους και σε ένα κλασικό έργο μοναδικό, που ναι μεν όλα τους έχουν χάσει την επικαιρότητά τους, αλλά εξακολουθούν να διατηρούν το άρωμα του μεγαλείου τους, αποφασίσαμε απόψε με μια διαφορά φάσεως, όπως λέμε στη Φυσική, να πραγματοποιήσουμε την εκδήλωσή μας με τον ετεροχρονισμένο, σήμερα, τίτλο «Ύμνον τη Ταφή Σου».

Κυρίες και Κύριοι, για την ενημέρωσή σας έχω την τιμή να σας ανακοινώσω, ότι το διανυόμενον ακαδημαϊκόν εξάμηνον αποτελεί εόρτιον περίοδον του Τμήματός μας και σκέλος του προγράμματος εκδηλώσεων που η Γενική Συνέλευσις έχει εκπονήσει δια τα δεκάχρονα τούτου.

Με την ιδρυτική πράξη του το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών έχει τάξει τους σκοπούς, τους οποίους παρ' όσον γνωστοί, μνημονεύω εδώ επί τροχάδην

1. να προαγάγει την Επιστήμη της Μουσικής,
2. να καλλιεργεί την Τέχνη της Μουσικής στην Ελλάδα,
3. να μεταδίδει τη γνώση με τη συστηματική μελέτη κι έρευνα στο πεδίο της Μουσικής,
4. να παρέχει στους πτυχιούχους του απαραίτητα εφόδια, τα οποία εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία,
5. να καταρτίζει κατάλληλα εκπαιδευμένο διδακτικό προσωπικό προς κάλυψη των αναγκών της Εκπαίδευσης και άλλων Τομέων της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής.

Όπως προανέφερα, το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών συνεπλήρωσε εφέτος μία δεκαετία επιστημονικής δράσης: καλλιέργειας της Τέχνης της Μουσικής, υψηλής γνώσης του μουσικού εκπαιδευτικού αντικειμένου, στο πεδίο μάλιστα της συστηματικής έρευ-

νας σε όλους τους προδιεγεγραμμένους τομείς και όχι τούτο μόνον' ανοίγει δρόμους πλατείς τόσο στην εκπαιδευτική μουσική σταδιοδρομία, όπου έχει ανάγκη ο τόπος, όσο και στην αγορά εργασίας (Forum), για όσους βέβαια ελεύθερα θέλουν να αναπτύξουν το μουσικό τους δαιμόνιο. Όλα δε αυτά σύμφωνα με τον ορθό λόγο ότι είτε παιδαγωγός, είτε ερευνητής κι ελεύθερος επαγγελματίας είναι κανείς οφείλει εν πρώτοις, να έχει πίστη στον αντικειμενικό σκοπό που ανέλαβε να υπηρετήσει ως κοινωνικός λειτουργός και προς αυτούς τους οποίους απευθύνεται. Εκ δευτέρου, να έχει επιστημονικό ήθος, στο οποίο δεν πρέπει να αποκρύψουμε τούτο ότι εμφανίζει υστέρημα η σημερινή κοινωνία.

Ύστερα από εννέα συμπληρωμένα έτη επιτυχούς λειτουργίας το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, πλαισιούται σήμερα από 17 μέλη Δ.Ε.Π. και έναν αριθμό ειδικών επιστημόνων (Π.Δ. 407/80), όλοι ενταγμένοι στους τέσσερις διακριτικούς Τομείς παιδαγωγικής θεωρίας τούτου ήτοι στους:

- Τομέα της Ιστορικής – Συστηματικής Μουσικολογίας
- Τομέα της Εθνομουσικολογίας
- Τομέα της Βυζαντινής Μουσικολογίας
- Τομέα της Μουσικής Ακουστικής και Τεχνολογίας.

Επί δέκα έτη το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών υπηρετεί τόσο την παιδαγωγία της μουσικής, όσο και τη μουσική ως τέχνη, επιστήμη και τεχνολογία και σκοπεύει στην απόδοση ολοκληρωμένων μουσικών-καλλιτεχνών και επιστημόνων, ικανών τόσο να διδάξουν τα αντικείμενα, στα οποία έχουν ειδικευθεί, όσο και να στελεχώσουν μουσικά ιδρύματα, οργανισμούς και θεσμούς.

Στο Μητρώο των φοιτητών του Τμήματος αναγράφεται ο αριθμός 819, στο Πρωτόκολλο των πτυχιούχων του αναγράφεται ο αριθμός 256, στο Πρωτόκολλο των υποψηφίων Διδασκόντων του είναι εγγεγραμμένοι 126 ερευνητές, ενώ έχουν δοθεί 12 διδακτορικοί τίτλοι.

Κυρίες και Κύριοι,

Στο πρώτο μέρος της σημερινής συναυλίας θα παρουσιασθεί για πρώτη φορά ο νεοσύστατος Βυζαντινός Χορός του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών υπό την χορηγία του Λέκτορος κ. Αχιλλέως Χαλδαιάκη. Θα ψάλλει βυζαντινά μέλη επίκαιρα ΤΟΤΕ για τη Μεγάλη Εβδομάδα, που πλησίαζε, με επίκεντρο τους Θρήνους και τα Εγκώμια της Μεγάλης Παρασκευής. Πρόκειται για μερικά από τα ωραιότερα και συγκινητικότερα εκκλησιαστικά μέλη, που εκφράζουν τον βαθύ και πραγματικό πόνο του λαού μας για το Θείο Πάθος.

Στο δεύτερο μέρος η Μικτή Χορωδία και η Ορχήστρα του Τμήματός μας θα παρουσιάσει ένα από τα σημαντικότερα έργα της μουσικής φιλολογίας, το Ρέκβιεμ του Μότσαρτ. Πρόκειται, ως γνωστόν, για το κύκνειον άσμα του μεγάλου συνθέτη, το οποίο έμεινε ημιτελές, διότι διακόπηκε από το θάνατό του και ολοκληρώθηκε από ένα μαθητή του. Πολλοί, και ο ίδιος ο Μότσαρτ, θεώρησαν την παραγγελία του έργου από έναν άγνωστο τότε ευγενή, ως προμήνυμα θανάτου. Και ο θάνατος που πράγματι επήλθε, αφήνοντας το έργο ημιτελές, θεωρείται σήμερα από πολλούς ως θεϊκό δείγμα της τελειότητας και του μεγαλείου του έργου, το οποίον, ως υπερβαίνον τις ανθρώπινες δυνάμεις, θα ήτο αδύνατο να ολοκληρωθεί από έναν άνθρωπο. Το έργο, που μελοποιεί το παραδοσιακό κείμενο της Νεκρώσιμης Ακολουθίας, εκτελείται κατά παράδοση την περίοδο προ του Πάσχα, προσαρμοσμένο στο κλίμα των ημερών.

Την προετοιμασία της Χορωδίας μας ανέλαβε ο επίκουρος καθηγητής κ. Νικόλαος Μαλιάρας και τη διεύθυνση των μουσικών συνόλων έχει ο Λέκτωρ κ. Παύλος Σεργίου. Αμφότεροι είναι μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματός μας.

Καταλήγων, θα επιθυμούσα να ευχαριστήσω τις Πρυτανικές αρχές του Πανεπιστημίου μας για την αγάπη και το ενδιαφέρον, με το οποίο επί δέκα συναπτά έτη αντιμετωπίζουν και επιλύουν πάντα τα όποια προβλήματα του Τμήματός μας, τον Κοσμήτορα της των Φιλοσόφων Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών καθηγητή κ. Θεοδόσιο Πελεγράνη για τη πολυειδή συμπαράστασή του προς το Τμήμα μας, τον Προϊστάμενο της Γραμματείας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Παναγιώτη Κοντό και όλους τους αγαπητούς κι εξαιρετικούς συναδέλφους μου, οι οποίοι νυχθημερόν μοχθούν για την πρόοδον του Τμήματος, στο οποίον έχω την εξαιρετική τιμή να προεδρεύω.

Κυρίες και Κύριοι, σας ευχαριστώ και σας αφήνω να απολαύσετε το Πρόγραμμα της σημερινής μας εκδηλώσεως.

Καθηγητής Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης
Πρόεδρος Τμήματος Μουσικών Σπουδών
Πανεπιστημίου Αθηνών

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ

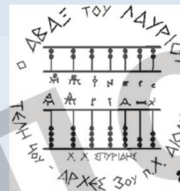

Ρεσιτάλ πιάνου

ΒΙΝΙΑ ΤΣΟΠΕΛΑ

Πέμπτη 23 Μαΐου 2002
και ώρα 20.00
στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών
του Πανεπιστημίου Αθηνών

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΠΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ Τ.Κ. 157 84
Email: hspyridis@music.uoa.gr
☎ 01 - 72.77.832 FAX: 01 - 72.48.979

Πανοσιολογιώτατε, εκπρόσωπε του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος,

Κύριε Βουλευτά,

Κύριοι Αντιπρυτάνεις,

Κύριε Προϊστάμενε της Γραμματείας του Πανεπιστημίου Αθηνών,

Κύριε Κοσμήτορα,

Κύριοι Συνάδελφοι,

Αγαπητοί φοιτητές και φοιτήτριες,

Φιλόμουσοι ομήγυρις.

Ως Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών έχω την τιμή να σας ανακοινώσω, ότι το διανύμενο ακαδημαϊκό εξάμηνο αποτελεί εόρτιον περίοδον του Τμήματός μας και σκέλος του προγράμματος εκδηλώσεων που η Γενική Συνέλευση έχει εκπονήσει για τα δεκάχρονα τούτου.

Με την ιδρυτική Πράξη του το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών έχει τάξει τους σκοπούς, τους οποίους παρ' όσον γνωστοί, μνημονεύω εδώ επί τροχάδην

6. να προαγάγει την Επιστήμη της Μουσικής,
7. να καλλιεργεί την Τέχνη της Μουσικής στην Ελλάδα,
8. να μεταδίδει τη γνώση με τη συστηματική μελέτη και έρευνα στο πεδίο της Μουσικής,
9. να παράσχει στους πτυχιούχους του απαραίτητα εφόδια, τα οποία εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία,
10. να καταρτίζει κατάλληλα εκπαιδευμένο διδακτικό προσωπικό προς κάλυψη των αναγκών της Εκπαιδευσεως και άλλων Τομέων της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής.

Όπως προανέφερα, το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών συνεπλήρωσε εφέτος μία δεκαετία επιστημονικής δράσης: καλλιέργειας της Τέχνης της Μουσικής, υψηλής γνώσης του μουσικού εκπαιδευτικού αντικειμένου, στο πεδίο μάλιστα της συστηματικής έρευνας σε όλους τους προδιεγεγραμμένους τομείς και όχι τούτο μόνο' ανοίγει δρόμους πλατείς τόσο στην εκπαιδευτική μουσική σταδιοδρομία, όπου έχει ανάγκη ο τόπος, όσο και στην αγορά εργασίας (Forum), για όσους βέβαια ελεύθερα θέλουν να αναπτύξουν το μουσικό τους δαιμόνιο. Όλα δε αυτά σύμφωνα με τον ορθό λόγο ότι είτε παιδαγωγός, είτε ερευνητής και ελεύθερος επαγγελματίας είναι κανείς οφείλει, εν πρώτοις, να έχει πίστη στον αντικειμενικό σκοπό που ανέλαβε να υπηρετήσει ως κοινωνικός λειτουργός και προς αυτούς τους οποίους απευθύνεται. Εκ δευτέρου, να έχει επιστημονικό ήθος, στο οποίο δεν πρέπει να αποκρύψουμε τούτο, ότι εμφανίζει υστέρημα η σημερινή κοινωνία.

Ύστερα από εννέα συμπληρωμένα έτη επιτυχούς λειτουργίας το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, σήμερα πλαισιούται από 17 μέλη Δ.Ε.Π. και έναν αριθμό ειδικών επιστημόνων (Π.Δ. 407/80), όλοι ενταγμένοι στους τέσσερις διακριτικούς Τομείς παιδαγωγικής θεωρίας τούτου ήτοι στους:

- Τομέα της Ιστορικής – Συστηματικής Μουσικολογίας
- Τομέα της Εθνομουσικολογίας
- Τομέα της Βυζαντινής Μουσικολογίας
- Τομέα της Μουσικής Ακουστικής και Τεχνολογίας.

Επί δέκα έτη το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών υπηρετεί τόσο το παιδαγωγικό σύστημα της μουσικής, όσο και τη μουσική ως τέχνη, επιστήμη και τεχνολογία και σκοπεύει στην απόδοση ολοκληρωμένων μουσικών-καλλιτεχνών και επιστημόνων, ικανών τόσο να διδάξουν τα αντικείμενα στα οποία έχουν ειδικευθεί, όσο και να στελεχώσουν τα διάφορα μουσικά ιδρύματα, οργανισμούς και θεσμούς.

Στο Μητρώο των φοιτητών του Τμήματος αναγράφεται ο αριθμός 819, στο Πρωτόκολλο των πτυχιούχων του αναγράφεται ο αριθμός 256, στο Πρωτόκολλο των υποψηφίων Διδασκτόρων του είναι εγγεγραμμένοι 126 ερευνητές, ενώ έχουν δοθεί 12 διδακτορικοί τίτλοι.

Κυρίες και Κύριοι,

Με το αποψινό recital πιάνου της συναδέλφου κ. Βίνιας Τσόπελα, καθηγήτριας στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας της Θεσσαλονίκης

- αφενός μεν εγκαινιάζεται μια καλλιτεχνική συνεργασία μεταξύ των Πανεπιστημιακών Τμημάτων που έχουν σχέση με τη Μουσική, η οποία ελπίζουμε ότι θα έχει ποιότητα και συνέχεια
- αφετέρου δε ολοκληρούνται οι πολυειδείς εόρτιες εκδηλώσεις για τα δεκάχρονα του Τμήματός μας.

Η συγκρότησις του προγράμματος του recital της κυρίας Τσόπελα συνδυάζει την καλλιτεχνική επάρκεια με το μουσικολογικό ενδιαφέρον, διότι πάντοτε μας ενδιαφέρει να ακούμε και νέες ερμηνείες κλασικών έργων, που προτείνουν κάτι το διαφορετικό και εκτελέσεις έργων, οι οποίες παρουσιάζονται λιγότερο συχνά στις αίθουσες συναυλιών.

Ένα έργο από τα πλέον γνωστά και δημοφιλή του κλασικού ρεπερτορίου και δύο του νεότερου θα ερμηνεύσει η συνάδελφος κυρία Τσόπελα.

Η σονάτα σε Ντο δίεση ελάσσονα του Beethoven, που έλαβε τον ποιητικό τίτλο «*υπό το Σελινόφως*» όχι από τον ίδιο τον συνθέτη, αλλά από μεταγενέστερους εκδότες, έχει προκαλέσει πολλές νεανικές ρομαντικές εξάρσεις, και μεταξύ άλλων αυτή ενέπνευσε τον ποιητή Γιάννη Ρίτσο.

Το δεξιοτεχνικό έργο του Ντε Φάγια αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα της τέχνης ενός Ισπανού συνθέτη, ο οποίος όχι μόνον ανανέωσε, αλλά όρισε εκ νέου με μια μοναδική αίσθηση γνησιότητας το ισπανικό φολκλόρ και την ισπανική εθνική μουσική (μια μουσική, που μέχρι την εποχή του είχε χρησιμοποιηθεί και παραφρασθεί κυρίως από μη ισπανούς συνθέτες, όπως π.χ. ο Μωρίς Ραβέλ, και είχε χρησιμοποιηθεί ως δείγμα εξωτισμού περισσότερο, παρά ως γνήσια λαϊκή μουσική έκφραση).

Τέλος, στο έργο του Μάνου Χατζηδάκι ακούγονται οι οικείοι απόηχοι του ρεμπέτικου τραγουδιού των μέσων του παρελθόντος αιώνας τροποποιημένοι, όμως, με μια μοναδική λεπτότητα και ευαισθησία. Ο Χατζηδάκις κατάρθωσε να μεταφέρει το γνωστό κι αγαπητό ύφος της ελαφράς μουσικής του και στις όχι πολλές σοβαρές συνθέσεις του με τρόπον ώστε ούτε το πρώτο να αλ-

λοιώσει, ούτε τις δεύτερες να ευτελίσει, επιτυγχάνοντας έναν όχι εύκολο για τα ελληνικά μουσικά πράγματα συνδυασμό.

Καταλήγων, θα επιθυμούσα να ευχαριστήσω τις Πρυτανικές αρχές και τον Προϊστάμενο της Γραμματείας του Πανεπιστημίου μας για την αγάπη και το ενδιαφέρον, με το οποίο επί δέκα συναπτά έτη αντιμετωπίζουν το Τμήμα Μουσικών Σπουδών και επιλύουν πάντα τα όποια προβλήματα του. Όπως ιδιαιτέρως δε ευχαριστώ όλους τους αγαπητούς και εξαιρετικούς συναδέλφους μου, οι οποίοι νυχθημερόν μοχθούν για την πρόοδο του Τμήματος, στο οποίο έχω την εξαιρετική τιμή να προεδρεύω.

Κυρίες και Κύριοι,

Σας ευχαριστώ και σας εύχομαι «καλήν ακρόαση» ώστε να απολαύσετε το Πρόγραμμα της αποψινής μας εκδηλώσεως.

Καθηγητής Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης
Πρόεδρος Τμήματος Μουσικών Σπουδών
Πανεπιστημίου Αθηνών

**Χαιρετισμός του κ. Χαράλαμπου Χ. Σπυρίδου,
Καθηγητού της Μουσικής Ακουστικής, Πληροφορικής
Προέδρου του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών
προς το περιοδικό ΜΟΥ.Σ.Α.**

Με την ιδρυτική πράξη του το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών έχει τάξει τους σκοπούς, τους οποίους παρ' όσον γνωστοί, μνημονεύω εδώ επί τροχάδην

- A) να προαγάγει την Επιστήμη της Μουσικής,
- B) να καλλιεργεί την Τέχνη της Μουσικής στην Ελλάδα,
- Γ) να μεταδίδει τη γνώση με τη συστηματική μελέτη κι έρευνα στο πεδίο της Μουσικής,
- Δ) να παρέχει στους πτυχιούχους του απαραίτητα εφόδια, τα οποία εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία,
- Ε) να καταρτίζει κατάλληλα εκπαιδευμένο διδακτικό προσωπικό προς κάλυψη των αναγκών της Εκπαίδευσης και άλλων Τομέων της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής.

Φίλτατοι,

όπως γνωρίζετε όλοι, το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών συνεπλήρωσε εφέτος μία δεκαετία επιστημονικής δράσης: καλλιέργειας της Τέχνης της Μουσικής, υψηλής γνώσης του μουσικού εκπαιδευτικού αντικειμένου, στο πεδίο μάλιστα της συστηματικής έρευνας σε όλους τους προδιεγεγραμμένους τομείς και όχι τούτο μόνον' ανοίγει δρόμους πλατείς τόσο στην εκπαιδευτική μουσική σταδιοδρομία, όπου έχει ανάγκη ο τόπος, όσο και στην αγορά εργασίας (Forum), για όσους βέβαια ελεύθερα θέλουν να αναπτύξουν το μουσικό τους δαιμόνιο. Όλα δε αυτά σύμφωνα με τον ορθό λόγο ότι είτε παιδαγωγός, είτε ερευνητής κι ελεύθερος επαγγελματίας είναι κανείς οφείλει εν πρώτοις, να έχει πίστη στον αντικειμενικό σκοπό που ανέλαβε να υπηρετήσει ως κοινωνικός λειτουργός και προς αυτούς τους οποίους απευθύνεται. Εκ δευτέρου, να έχει επιστημονικό ήθος, στο οποίο δεν πρέπει να αποκρύψουμε τούτο ότι εμφανίζει υστέρημα η σημερινή κοινωνία.

Για όσους η τύχη έλαβε να ακολουθήσουν το λειτούργημα του μουσικού διδασκάλου τα πράγματα είναι συνθετότερα. Απαιτείται πλεόνασμα μουσικής παιδείας, διδακτική ικανότητα (ευχέρεια λόγου) πράγμα που συνεπάγεται παιδαγωγική εμπειρία, προσωπικότητα, αλλά και ήθος. Δεν πρέπει να λησμονούμε ότι σε πάρα πολλά, τα οποία καταγράφω ενταύθα, είναι ελλειπές το Σύστημα Εκπαίδευσης, όπως λειτουργεί στη χώρα μας και δεν εκτεινόμαστε περαιτέρω. Ενώ, αντίθετως, η κοινωνία θεωρεί αυτά σύνολο αξιών, λειτουργική επένδυση και εχέγγιο του εκπαιδευτικού κάθε βαθμίδος (γιατί όχι και του ελεύθερου επαγγελματία και του Τεχνοκράτη μουσικού). Δεν υφίσταται εξ αντικειμένου πρόβλημα ως πνευματικοί παράγοντες του τόπου, όπου θα υπηρετήσουμε εμείς, να εμπιστευόμεθα τα άτομα ή τις κοινωνικές ομάδες. Τουναντίον με την εισόδό μας στην επιστημονική κοινότητα, με την ανάληψη των όποιων καθηκόντων μας, πρέπει να έχουμε συνειδητοποιήσει την αρχή ότι η κοινωνία πρέπει να αισθάνεται ευχερής στο να εμπιστεύεται εμάς.

Τα μηνύματά μας προς την κοινωνία είναι ανάγκη να διαπερνούν μέσα από τους συγκεκριμένους σκοπούς που έχει τάξει το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, τους διακριτικούς Τομείς παιδαγωγικής θεωρίας τούτου ήτοι:

- A) της Ιστορικής – Συστηματικής Μουσικολογίας

- Β) της Εθνομουσικολογίας
- Γ) της Βυζαντινής Μουσικολογίας
- Δ) της Μουσικής Ακουστικής και Τεχνολογίας.

Στα δέκα έτη όπου έχει συμπληρώσει το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών έχει εγγράψει σήμερα 818 φοιτητές, έλαβαν πτυχίο 245 και είναι υποψήφιοι Διδάκτορες 144, ενώ το Διδακτικό Επιστημονικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.) δεν υπερβαίνει τους 17 διδάσκοντες.

«Τεκνία, ιδού—ο νυμφίος έρχεται εν τω μέσω της νυκτός». Γρηγορείτε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΠΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ Τ.Κ. 157 84
Email: hspyridis@music.uoa.gr
☎ 01 - 72.77.832 FAX: 01 - 72.48.979

Αθήνα, 26 Ιουνίου 2002

Προς
Τους πτυχιούχους της Τριτοβαθμίου Εκπαιδύσεως,
τους αναλαμβάνοντας την εκπόνησι ενεσίμου διδακτορικής διατριβής
προς επιστημονική αξιολόγησι κι έγκρισι,
με την απόφασι της Γενικής Συνελεύσεως υπό ειδικήν σύνθεσι
Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αξιότιμες κυρίες και κύριοι

Το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, δια του Προέδρου του μεριμνά κι εφέτος να λάβετε γνώσι της σοβαρότητος του αντικειμένου, που αναλάβατε να φέρετε σε πέρας γραπτώς, ήτοι: τη σύνταξι ειδικής επί διδακτορία ενεσίμου διατριβής, δηλαδή πρωτότυπου επιστημονικής εργασίας, η οποία θα είναι προοιωνιστική για τα μελλοντικά πράγματα της ζωής σας, για δε τον καθένα ξεχωριστά τιμή πρέπουσα, δίκαιη και χρηστή. Ευθύς αμέσως αντιλαμβάνεσθε τη σοβαρότητα του εγχειρήματος, που έχετε αναλάβει, εγώ δε, ως Πρόεδρος του Τμήματος, δεν κάμνω τίποτα άλλο από το να σας αναλύω την τεχνική δομή του κατ' έθος ακαδημαϊκού ενεσίμου επί διδακτορία διατριβής και να σας υποδεικνύω αμέσως ή εμμέσως τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει ο καθένας.

Η διδακτορική διατριβή δεν είναι δημοσιογραφία, ούτε απλή αφήγησι ενός θέματος. Δεν είναι κοινόν άθλημα της αρεσκείας μας. Αλλά μία άκρως μεθοδευμένη επιστημονική εργασία, πρωτότυπος οπωσδήποτε, η οποία θέλει αναδείξει τον υποψήφιο στον κλάδο της επιστήμης, που ο ίδιος επιζητεί. Ο υποψήφιος πρέπει να εργασθεί μόνος του, χωρίς την παρεμβολή τρίτων, συνεργαζόμενος εν αγαστή συμπνοία με τον καθηγητή του, ο οποίος υποχρεούται να υποδεικνύει σε αυτόν τα επόμενα στάδια και την ακολουθητέα οδό. Η όλη εργασία ακολουθεί ορισμένα στάδια.

Έχετε λοιπόν εν πρώτοις άμεση επαφή με τον καθηγητή σας, ο οποίος σας έχει αναλάβει να δεχθείτε το αγώνισμα τούτο της διεκυστίνδας, το οποίον κατ' ουσίαν οδηγεί σε επιστημονικό ανταγωνισμό με άλλους συναδέλφους. Αυτό, άλλωστε, είναι και το ειδικό βάρος του Πανεπιστημιακού τίτλου του Διδάκτορος. Πρόκειται να ενεργείτε ανταγωνιστικά προς τους συναδέλφους σας κατόπιν ειδικής κρίσεως. Ο καθένας από σας έχει περάσει ορισμένα στάδια του αγωνίσματος –παιγνίου θα έλεγε κανείς, που ονομάζεται διεκυστίνδα. Προσπαθήσατε να εμβαθύνετε περισσότερο στο θέμα, που έχετε αναλάβει, ενημερώνοντας έγκαιρα τον καθηγητή σας- μέσω

αυτού δε τη συμβουλευτική επιτροπή- για την πρόοδο της εργασίας σας που έχετε κάνει μέχρι τώρα.

Μεριμνήσατε, παρακαλώ, να κοινολογήσετε με ένα συνοπτικό υπόμνημά σας στον επιβλέποντα καθηγητή σας μέχρι την 15^η Σεπτεμβρίου 2002 τα σχετικά με την πρόοδο της εργασίας σας ήτοι την έρευνά σας σε πηγαίο υλικό, ή την εξαντλητική αναζήτησι και συγκέντρωσι της σχετικής βιβλιογραφίας, ή για την εκπόνησι του σχεδίου διαρθρώσεως της διατριβής, ή για το βαθμό στον οποίο ήδη ευρίσκεται η συγγραφή της διατριβής σας. Δια του υπομνήματός σας ο επιβλέπων καθηγητής θα ενημερώσει σχετικά τη Γενική Συνέλευσι του Τμήματος Μουσικών Σπουδών

Ευχόμενος υγεία, οικογενειακή προκοπή κι ευόδωσι του σκοπού, που έχει τάξει ο καθένας από σας,

Καθηγητής Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης
Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών
του Πανεπιστημίου Αθηνών

ΑΝΑΓΟΡΕΥΣΗ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ
EGERT ROEHLMANN
ΕΙΣ ΕΠΙΤΙΜΟΝ ΔΙΔΑΚΤΟΡΑ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΕΤΑΡΤΗ, 5 ΜΑΪΟΥ 2004

Την ημέραν Τετάρτην, 5^{ην} του μηνός Μαΐου του έτους 2004 το Τμήμα Μουσικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ανηγόρευσε εις Επίτιμον Διδάκτορα αυτού τον μουσικολόγον-κλασσικόν φιλόλογον, Πανεπιστημιακόν καθηγητήν της Κλασσικής Φιλολογίας, νυν δε Ομότιμον καθηγητήν του Πανεπιστημίου του Ερλάγκεν της Γερμανίας κ. Egert Roehlmann. Τον τιμώμενον επαρουσίασα ως κάτωθι:

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΣΠΥΡΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ,
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΠΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ Τ.Κ. 157 84
e-mail: hspyridis@music.uoa.gr
☎ 210 - 72.77.832

Κύριε Αντιπρύτανη,

Κύριε Κοσμήτορ της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Κυρία Εύα Ρεγκίνα Πέλμαν

Αξιότιμοι Κύριοι Καθηγηταί

Κύριοι Συνάδελφοι,

Αγαπητοί φοιτηταί,

Φιλότεχνος Ομήγυρις

Συνήλθαμε σήμερα εδώ για να αναγορεύσουμε σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών τον μουσικολόγο-κλασσικό φιλόλογο, Πανεπιστημιακό καθηγητή της Κλασσικής Φιλολογίας, νυν δε Ομότιμο καθηγητή του Πανεπιστημίου του Ερλάγκεν της Γερμανίας κ. Egert Roehlmann.

Ο κύριος Egert Roehlmann γεννήθηκε στις 19 Ιουνίου 1933 στη Νυρεμβέργη. Μετά την αποπεράτωση των σπουδών του, το έτος 1952, στο Γυμνάσιον Carolinum Illustre στο Ansbach και μετά την ολοκλήρωση των σπουδών της εκκλησιαστικής μουσικής, το 1953, στην Ακαδημία του Bayreuth απεδύθη σε αγώνα, μέχρι το έτος 1958, στην έρευνα και σπουδή της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, της Λατινικής Φιλολογίας, της Γερμανικής Φιλολογίας και της Μουσικολογίας στο Πανεπιστήμιο του Ερλάγκεν και του Μονάχου.

Είχε αναγορευθεί σε Διδάκτορα και είχε υποστεί τις κρατικές πτυχιακές εξετάσεις για το λειτούργημα του καθηγητή, όταν, μέχρι και του ακαδημαϊκού έτους 1962, εργαζόταν στα Δημόσια Γυμνάσια της Βαυαρίας, ακολούθως δε, μέχρι του 1968, ως βοηθός του Ινστιτούτου Κλασσικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου του Ερλάγκεν.

Είχε ήδη αναγορευθεί Υφηγητής της Κλασσικής Φιλολογίας, όταν το 1972 έλαβε την εντολή του εκτάκτου και ακολούθως, το 1974, του αναπληρωτή καθηγητή του Πανεπιστημίου του Ερλάγκεν.

Εν συνεχεία ανατέθηκε σε αυτόν η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στην ομώνυμη έδρα του ιδίου Πανεπιστημίου, και από το 1975 μέχρι το 1976, η διδασκαλία της Λατινικής Φιλολογίας στην αντίστοιχη έδρα στο Μόναχο.

Το έτος 1976 ο κ. Egert Roehlmann ανακηρύχθηκε τακτικός καθηγητής της Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο του Giessen και το 1980 τακτικός καθηγητής της Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου του Ερλάγκεν.

Την 1^η Οκτωβρίου 2001 ανακηρύχθηκε καθηγητής Ομότιμος.

Κατά τα φαινόμενα ο κ. Egert Roehlmann αποδείχθηκε επαρκής στα καθήκοντά του έναντι του Πανεπιστημιακού κόσμου. Ως μέλος της συγκλήτου τα έτη 1969-1971 και 1984-1986 και των κεντρικών επιτροπών του Πανεπιστημίου του Ερλάγκεν τα έτη 1990-1996 και 1999-2001, αλλά και του Υπουργείου Παιδείας του κρατιδίου της Βαυαρίας τα έτη 1968-1975, και επί πλέον υπό την ιδιότητά του ως προέδρου της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Giessen, 1978-1979, και στο Ερλάγκεν, 1982-1984, εξασφάλισε την διδασκαλία των αρχαιογνωστικών μαθημάτων στα Πανεπιστήμια και τα μαθήματα της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας στα Γυμνάσια της Βαυαρίας.

Το έτος 1982 καθιέρωσε τα μαθήματα της Νεοελληνικής Γλώσσας στο Ινστιτούτο Αρχαίων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Erlangen-Nurnberg.

Ούτω πως, το 1982 καθιέρωσε τα μαθήματα της Νεοελληνικής Γλώσσας στα εν λόγω Πανεπιστήμια και εδραίωσε, το 1997, τον κλάδο των Νέων Ελληνικών για κρατικές εξετάσεις σε Δευτεροβάθμια εκπαίδευση στο κρατίδιο της Βαυαρίας και σε Πανεπιστημιακό επίπεδο τις εξετάσεις για επάρκεια της Νεοελληνικής Γλώσσας (UNICERT I, II, III) στην έδρα της Ελληνικής Κλασσικής Φιλολογίας του Ινστιτούτου Αρχαίων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Erlangen-Nurnberg. Όλα αυτά, βεβαίως, με την γενναία υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού της Ελλάδας.

Το ερευνητικό, διδακτικό και συγγραφικό έργο του καθηγητή Egert Roehlmann αναδεικνύει τούτον σε πολύπλευρον και χαλκέντερον. Οι δε συγγραφές του επικεντρώνονται στις εξής θεματογραφίες:

- Ιστορία της λογοτεχνίας της αρχαιότητας (39 τίτλοι)
- Αρχαία δραματική ποίηση και μορφή του αρχαίου θεάτρου (19 τίτλοι)
- Ιστορία της παράδοσης των κειμένων και της κριτικής της αρχαίας λογοτεχνίας (15 τίτλοι)
- Αρχαία μετρική και μουσική (46 τίτλοι)
- Εκκλησία και εκκλησιαστική μουσική (9 τίτλοι)
- Μεταφράσεις (9 τίτλοι)

και πλείστα όσα άλλα.

Μερικά από τα έργα του:

1. *Χαρακτηριστικά της Ρωμαϊκής διδακτικής ποιήσεως.*
2. *Η κλασσική εποχή της Ελλάδος.*
3. *Εισαγωγή στην Ιστορία της παράδοσης των κειμένων και της κριτικής της αρχαίας λογοτεχνίας, τόμος πρώτος Αρχαιότητα.*

4. *Λυρικές Κατηγορίες. Ανακρεόντεια μοτίβα στον Έντουαρντ Μέρικε.*
5. *Ο άνθρωπος, ένα ον χρήζον βοήθειας. Η επιβίωση της αρχαίας ανθρωπολογίας στον Άρνολντ Γκέλεν.* Ο Egerl Roehlmann, στηριζόμενος στον Βιργίλιο, τον Πλίνιο, τον Σενέκα, τους εκκλησιαστικούς Πατέρες μέχρι και τον Herder, την πηγή του Arnold Gehlen, εξετάζει την εντύπωση που έχει παγιωθεί στον Ησίοδο, τον Ξενοφάνη, τον Αναξαγόρα και τον Πρωταγόρα για τις ανάγκες του σώματος του ανθρώπου, ο οποίος χρειάζεται τις τεχνικές του πολιτισμού.
6. *Ο Λουκρήτιος σαν πηγή της Ελληνικής θεωρίας της διδαχής της γενέσεως του πολιτισμού.* Στην Πολιτεία του ο Πλάτων δίπλα στις απαραίτητες προς επιβίωση αρχαίγονες τεχνικές του πολιτισμού αναγνωρίζει και νεότερες που πλεονάζουν, όπως η ζωγραφική, η ποίηση κι η μουσική. Την ίδια άποψη, επηρεασμένος από τον Επίκουρο, έχει και ο Λουκρήτιος. Ο Egerl Roehlmann δεικνύει τον Δημόκριτο ως την κοινή πηγή του Επίκουρου και του Πλάτωνα.
7. *Χαρακτηριστικά της Ρωμαϊκής διδακτικής ποιήσεως.*
8. *Οι δύο μούσες του Βιργιλίου. Το μωσαϊκό του Βιργιλίου στο Hadrumentum.* Οι δύο μούσες του ψηφιδωτού, δηλαδή η Καλλιόπη και η Μελομένη, που πλαισιώνουν γονατιστές ένθεν κακείθεν τον ποιητή Βιργίλιο με το προοίμιο της Ανειάδας, θέλουν να υπονοήσουν ότι τελικώς το έργο είναι «γένος μεικτόν», σύμφωνα με την άποψη της σοφιστικής, όπως και τα πρότυπά του, η *Ιλιάδα* και η *Οδύσσεια*, που εν μέρει αποτελούνται από *επική* αφήγηση, αλλά ταυτοχρόνως κι από *διαλογικό* μέρος, όπως στο δράμα.
9. *Η ναυσιπλοΐα στον χώρο του Βορείου Αιγαίου κατά την πρόιμη ελληνική εποχή.* Ο Egerl Roehlmann προσεγγίζει την Οδύσσεια και τα πρώτα Αργοναυτικά.
10. *Το ανέβασμα του αρχαίου δράματος και η αρχιτεκτονική του θεάτρου στην αρχαιότητα.*
11. *Η προεδρία του Διονυσιακού θεάτρου στον 5^ο αιώνα και το ανέβασμα κλασικών δραμάτων.* Ο Egerl Roehlmann κατόρθωσε να δείξει ότι στα θέατρα του Θορικού, του Ευωνύμου και στα υπολείμματα του διονυσιακού θεάτρου στην Αθήνα η ορχήστρα του 5^{ου} αιώνα δεν είναι κυκλική, όπως αυτή του θεάτρου του Λυκούργου του 4^{ου} αιώνα, αλλά έχει σχήμα ορθογωνίου παραλληλογράμμου. Έτσι, παρέχει την άνεση στον ηθοποιό να παίζει σε διαφορετικά σημεία αλλάζοντας χώρο, όπως βρίσκουμε στον Αισχύλο ακόμη και στον *Αίαντα* του Σοφοκλή.
12. *Η κωμωδία και η έννοια του κλασσικού.*
13. *Τα αποσπάσματα της αρχαίας Ελληνικής μουσικής. Μια πορεία προς την αρχαιοελληνική μουσική.* Ο Egerl Roehlmann προσπαθεί να δια φωτίσει την ιστορία της αρχαίας ελληνικής μουσικής με τη βοήθεια των μέχρι τότε γνωστών αποσπασμάτων της. Διεπιστώθη ότι στις στροφικές συνθέσεις της λυρικής ποίησης του 5^{ου} π.Χ. αιώνα η μελωδία που είχε επινοηθεί για τη στροφή μεταφερόταν χωρίς αλλαγές στην αντιστροφή, η δε προσωδία του κειμένου δεν ελαμβάνετο υπόψη στη μελωδία. Αντιθέτως, στα αποσπάσματα της ελληνιστικής ή αυτοκρατορικής εποχής, που δεν έκαναν πλέον χρήση της στροφικής δομής, ανασχηματίζεται η προσωδία του κειμένου στη μελοποίηση με ακρίβεια. Επίσης διεπιστώθη ότι στα ελληνιστικά μουσικά κομμάτια, όπως στους Δελφικούς παιάνες, αναγνωρίζεται η πρόθεση να περιγραφεί το περιεχόμενο του κειμένου με λιτά μουσικά μέσα. Τέλος, διεπιστώθη αύξηση των μελισμάτων στη μελοποίηση στα αποσπάσματα της αυτοκρατορικής εποχής.

14. *Τα μνημεία της αρχαίας Ελληνικής μουσικής.* Πρόκειται για μια συλλογή 35 αποσπασμάτων της αρχαίας ελληνικής μουσικής και 5 πλαστών από τον Μεσαίωνα, την Αναγέννηση και το Μπαρόκ με το κείμενό τους, τη μεταγραφή τους σε ευρωπαϊκή σημειογραφία και τον σχολιασμό τους.
15. *Συμβολή στην ιστορία της αρχαίας και νεότερης μουσικής.* Πρόκειται για έκδοση σε τόμο άρθρων του καθηγητή Egert Roehlmann, που είχαν παλαιότερα δημοσιευθεί αλλού.
16. *Η μουσική δια μέσου της ιστορίας και στην εποχή μας.* Ο Egert Roehlmann παρουσιάζει σχετικές με τη μουσική γραπτές πηγές, παραθέτει και σχολιάζει τα σωζόμενα μουσικά αποσπάσματα, πραγματεύεται τα μουσικά όργανα με έμφαση στα έγχορδα και τα πνευστά, εκθέτει τα τονικά συστήματα, την αρμονική θεωρία, τη μουσική σημειογραφία και τα ρυθμικά φαινόμενα.
17. *Η σκηνή των περιόδων τεχνητών,* που δημοσιεύθηκε στην επιστημονική επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής, η οποία μόλις εκκυκλοφόρησε. Οι επαναλήψεις επιτυχημένων έργων από θιάσους περιπλανομένων υποκριτών, που είναι ήδη αποδεδειγμένες για τον 5^ο αιώνα, υπαγορεύονταν από τελειώς διαφορετικούς όρους. Ο Πλάτων αναφέρει ότι αυτοί οι θίασοι μετέφεραν μαζί τους μια ξύλινη βοηθητική σκηνή. Ο Egert Roehlmann, βασιζόμενος σε παραστάσεις αγγείων του 4^{ου} αιώνα ανασυνθέτει το σχήμα της σκηνής και τις συνέπειες για τη σκηνοθεσία των δραμάτων που επρόκειτο να ξαναπαιχθούν.

Δίδουμε έμφαση στο εκδοτικό μουσικό έργο του καθηγητή Egert Roehlmann, δικαίως αποδίδοντας εύκλειαν σε αυτόν για την γόνιμη επιστημονική του ενέργεια, την οποία η επιστημονική κοινότητα της Αθήνας, ιδιαίτερος δε το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών εύχεται να συνεχισθεί.

Βεβαίως υπάρχουν πολλοί Γερμανοί που ασχολούνται ή έχουν ασχοληθεί με την Αρχαία Ελληνική Μουσική από την εποχή ακόμη που ήταν εν χρήση η γοτθική γραφή, αρχαιότερα γερμανική γλώσσα εισαχθείσα υπό του Ουλφίλα. Εκτιμούμε, όμως, ότι ο τιμώμενος σήμερα αβρόφρων και Ευρωπαίος λόγιος Egert Roehlmann είναι συνεχιστής του γερμανικού ενδιαφέροντος για τα ελληνικά γράμματα, την κλασική Παιδεία ιδιαίτερα, στίγμα της οποίας είναι και η αρχαία ελληνική μουσική.

Δεν παραλείπουμε να τονίσουμε την συνεργασία Egert Roehlmann-M. L. West με στόχο τη μελέτη και δημοσίευση των 61 μουσικών αποσπασμάτων (40 «παλαιών» και 21 «νέων» που ήρθαν σε φως από της εκδόσεως της υφηγεσίας τούτου το έτος 1970 και εντεύθεν). Υποδειγματική είναι η μελέτη των Egert Roehlmann-M. L. West με τον τίτλο «*Τεκμήρια αρχαίας Ελληνικής μουσικής. Έκδοση και μεταγραφή με σχολιασμό των διασωζομένων μελωδιών κι αποσπασμάτων της*».

Εξαιρετικής σημασίας είναι και τα παλαιότερα μελετήματα αυτού τούτου του Egert Roehlmann, συνταχθέντα σε ένα τόμον, ιδιαίτερος τα εξής:

- *Η τύχη της μουσικής σημειογραφίας στη χειρόγραφη παράδοση των δραματικών κειμένων.*
- *Τα υπολείμματα των δύο λυρών στη συλλογή Έλκιν του Βρετανικού Μουσείου.*
- *Η σχέση ανάμεσα στον τονισμό των λέξεων ενός άσματος και η φορά των διαστημάτων κατά τη μελοποίησή του.*

- Η ακουστική θεωρία του Βιτρουβίου για τα αντηχεία, που κατά τα λεγόμενά του, χρησιμοποιήθηκαν στα θέατρα προς ενίσχυση του ήχου.

Το 1998 ο καθηγητής Egert Roehlmann εδίδαξε σε ένα μεταπτυχιακό πιλοτικό πρόγραμμα στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών εφαρμόζοντας σαν παράδειγμα τα πορίσματά του για τον «Δύσκολο» του Μενάνδρου. Καρπός της προσφοράς του αυτής υπήρξε η δημοσίευση του δοκιμίου «Δράμα και μουσική στην αρχαιότητα» από τις Εκδόσεις Καστανιώτη σε μετάφραση και συνεργασία της αρχαιολόγου Δρ. Ιωάννας Σπηλιοπούλου. Το σημαντικότατο τούτο πόνημα του Egert Roehlmann εκδόθηκε αποκλειστικά στην ελληνική γλώσσα.

Δύο κεφάλαια του εν λόγω δοκιμίου πραγματεύονται ζητήματα μουσικής σημειογραφίας. Ο Egert Roehlmann περιγράφει τη δομή του σημειογραφικού συστήματος, κατ' αρχάς, και ακολούθως ανιχνεύει τις απαρχές του στον 5^ο π.Χ. αιώνα, τόσο στις γραπτές πηγές, όσο και στην εικονογραφία, ιδιαίτερα την αγγειογραφία.

Στη λίαν ενδιαφέρουσα ενότητα με τον τίτλο «Οι χρήστες της παρασημαντικής» ο συγγραφέας επιχειρεί να δώσει μία απάντηση στο ερώτημα: γιατί διακόπηκε η παράδοση των μουσικών κειμένων στα τέλη της αρχαιότητας, ενώ εξακολούθησε η αναγραφή του λόγου (δηλαδή του δραματικού «λ ι μ π ρ ε τ ο υ»). Με άλλα λόγια, γιατί επέζησε μόνον ο λόγος των κλασσικών γραμμάτων και όχι και η μουσική τους. Την άποψη αυτή τη βρίσκουμε στο πόνημα του στοχαστή.

Εν τέλει ο κ. Egert Roehlmann καταγράφει και αναλύει μερικά από τα σωζόμενα μουσικά αποσπάσματα των τραγικών ποιητών, όπως του *Ορέστη* του Ευριπίδη, της *Ιφιγένειας* εν Αυλίδι του αυτού τραγικού και άλλα άτιτλα από παύρους που υπάρχουν σε μουσεία ή βιβλιοθήκες του Καΐρου, της Βιέννης, του Βερολίνου, του Όσλο και του Μίσιγκαν. Επί πλέον παρουσιάζει άλλα, μη τραγικά, αποσπάσματα, όπως οι *Δελφικοί παιάνες*, των Αθηναίου και Λιμηνίου (127 π.Χ.), ο *επιτάφιος του Σεικίλου* (2^{ος} μ.Χ. αιώνας), οι *ύμνοι του Μεσομήδη* (2^{ος} μ.Χ. αιώνας) εις *Ήλιον* και *Νέμεσιν* καθώς και ο *πρωτοχριστιανικός ύμνος της Αγίας Τριάδος* (3^{ος} μ.Χ. αιώνας).

Το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2002-2003 ο καθηγητής Egert Roehlmann με σύμβαση Π.Δ. 407/80 εδίδαξε στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών την πραγματεία του Ψευδοπλουτάρχου «*Περί Μουσικής*» των τελών του 2^{ου} μ.Χ. αιώνα, η οποία αποτελεί πηγή σημαντικών πληροφοριών για την ιστορία της αρχαίας ελληνικής μουσικής.

Υπό τοιαύταις ή τοιαύταις συνθήκες, Κυρίες και Κύριοι, ο εν τιμή ών διαπρεπής συνάδελφος εισέρχεται στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του γεραιού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Καθόσον αφορά στο Τμήμα μας η κλασσική φιλολογική συγκρότηση, οι μουσικές σπουδές και τα λιγυρά ακούσματα του καθηγητή Egert Roehlmann έστωσαν ιμερόεσσα αιοδή στις Αθήναις του 2004, το ιοστέφανον άστου του Πινδάρου.

Ευχαριστώ
Καθηγητής Χαράλαμπος Χ. Σπυρίδης

Στιγμιότυπα του παρελθόντος (φωτογραφίες) εις ανάμνησιν.

Αναγόρευσις του Προέδρου της Ρωσίας κ. Βλαντιμίρ Πούτιν εις Επίτιμον Διδάκτορα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών την 7^{ην} Δεκεμβρίου του έτους 2001 εις την αίθουσαν Τελετών.

Αναγόρευσις του καθηγητού του Παν/μίου του Μονάχου κ. Λούντβιχ Φίνσερ εις Επίτιμον Διδάκτορα του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών την 28^{ην} Φεβρουαρίου του έτους 2002 εις την αίθουσαν Τελετών, κοσμητεύοντος του καθηγητού Φιλοσοφίας κ. Θεοδοσίου Πελεgrίνη.

Τον τιμώμενον επαρουσίασεν η καθηγήτρια του Τμήματος Μουσικών Σπουδών κ. Ολυμπία Φράγκου-Ψυχοπαίδη.

Ως Πρόεδρος του Τμήματος παρουσιάζω τις δραστηριότητες του Τμήματος Μουσικών Σπουδών
εις εκδήλωσιν του Τμήματος εις την αίθουσαν Τελετών την 23^{ην} Μαΐου 2002.

Με τον εξαιρετικώς αγαπητόν συνάδελφον κ. Απόστολον Κώστιον, καθηγητήν Ιστορικής Μουσικολογίας εις το Τμήμα Μουσικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

